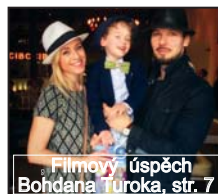

Rytíř české kultury
Ed Vokurka, str. 1Marijuana will be legal
in Canada, str. 5Evropa očima Evropana
Jana Vaňka, str. 6Filmový úspěch
Bohdána Turoka, str. 7Nové divadlo s
A. Procházkou, str. 9

Apríl 27, 2017

No 6 (2902)

Volume 68 • \$3.75

Published every third Thursday
17 issues a year
ISSN 08329-2668
Publications # 2206013

NOVÝ DOMOV

Financed by the Government of Canada

Canada

THE NEW HOMELAND

www.masaryktown.ca

PRAVDA VÍTEŽÍ!

CANADA'S CZECH AND SLOVAK NEWSPAPER PUBLISHED BY MASARYK MEMORIAL INSTITUTE INC. SINCE 1950

RYTÍŘ ČESKÉ KULTURY

„Je to pro mě velká čest,“ komentoval událost Ed Vokurka, který jako by stále nevěřil, že ve stejné řadě stály legendární osobnosti, jimž byl titul letos také udělen: bratři Čapkové, Dominik Duka, Daniel Herman, Zuzana Růžičková, Dagmar Šimková, Pavel Tigrid a další. Stalo se tak na mezinárodním nekomerčním multidisciplinárním festivalu na Mene Tekel, který pořádá Česká republika proti totalitě a pro paměť národa s cílem připomínat si důležité mezníky našeho národa a dalších států Evropy s přesahem do těch částí světa, kde jsou porušována základní lidská práva. Soustředí se především na připomínání odkazu obětí nacismu a komunismu.

Z jedenáctého ročníku zůstanou v Edově myslí vepsány zejména silné pocity: byl oceněn novým resortním oceněním, které od roku 2015 uděluje ministr kultury ČR ke každému 27. únoru právě v rámci projektu Mene Tekel: Titul rytíř nebo Dáma české kul-

tury získávají umělci s výrazným podílem na rozvoji duchovních, etických a kulturních hodnot s ohledem na jejich statečné osobní postoje a životní osudy. Obě ceny se mohou udělit i in memoriam. Mecenášem umění se stává osoba či instituce, která značnou měrou podporuje umělecké projekty i památky.

Na rozdíl od státních cen za literaturu a překlad a cen ministerstva kultury za přínos v jednotlivých uměleckých oborech není cena pro mecenáše spojena s finanční odměnou, tvoří ji diplom a plaketa.

„Byl jsem poctěn pozváním se zúčastnit zahájení festivalu Mene Tekel v Praze jako jeden z hlavních účastníků slavnostního gala koncertu ve slavném secesním Divadle na Vinohradech,“ popisoval atmosféru oceněný Ed. Slavnostní zahájení se konalo v neděli 26. února večer za symbolické vstupné sto korun. Program byl bohatý, zahr

> 6

FRANTIŠEK JEČMEN v osmém volebním období

Výroční schůze Masarykova ústavu se konala v neděli 23. dubna krátce po poledni v zasedací místnosti Masarykových domů na Masaryktownu. Svolala ji ředitelská rada MMI, aby uzavřela roční hospodaření organizace a aby seznámila členy s výsledky práce a s návrhy aktivity institutu do dalšího volebního období.

Součástí jednání byly volby členů do ředitelské rady za ty, kteří už nehodlali v této práci pokračovat, i do čelné funkce institutu. O hospodaření podal zprávu auditor Paul Hartl, k níž se mohli na základě předložené analýzy účetní MMI Ivou Ječmenovou přítomní vyjádřit a dotazovat se auditora, jenž provedl v předchozích dnech odbornou kontrolu.

Zprávu o výsledcích kulturní a společenské aktivity institutu přednesl předseda MMI František Ječmen: „Last year I have reported to you, that we were working on upgrading our corporate documents, objects and By-Laws. A Special Members Meeting was called for Sunday May 29, 2016 to discuss and approve our updated objects, and new dissolution clause. Approved documents were signed by the Corporation Secretary Dasha Hubschmann and President Frantisek Ječmen then sent out to Ontario Ministry of Consumer and Business Services. On August 10, 2016 MMI received confirmation that our Application was approved. An important piece of work was successfully completed.”

Dále vzpomněl akce, které se udály buď pod záštitou anebo za účasti MMI. U všech ale organizátoři postrádali dobrovolníky, kteří by se ujali realizace záměru. Specificky je zapotřebí dobře anglicky mluvící a dobrovolníky, kteří jsou obeznámeni s historií nejen Masarykova ústavu a Masaryktownu, ale i s historií domoviny při pořádání poznávací společenské akce v Torontu s názvem Open Doors Toronto. MMI se přihlásil zcela poprvé,

aby seznámil širší veřejnost se svými prostorami a přírodním posazením parku. Příchozí chtěli vědět více o historii ČR, zejména však MMI, protože mnozí z nich

stejně jako mladých iniciativních lidí, kterým MMI chce dávat příležitosti k realizaci jejich iniciativ, aby se lépe a všestranně využívalo všech zdejších možností, jako je kupř. přilehlý park i restaurace. Vzpomněl také mj. pravidelné koncerty v rámci cyklu vážné a jazzové hudby Nokturna ve městě a další.

Zajímavá byla prezentace dvou pracovních skupin, které přednesly vizi vývoje Masarykova ústavu. Určitě stojí zato se s ní seznámit. Vznikla na základě dlouhodobé analýzy a anketních odpovědí celé řady respondentů z různých oblastí společenského života. ■

-vk-

Zprávu o roční činnosti Masarykova ústavu podal také prezident MMI František Ječmen

žijí v bezprostřední blízkosti. Připomněl dále návštěvy oficiálních osobností politického a hospodářského života Kanady a ČR a společenské aktivity u příležitosti různých významných výročí či sportovní a zájmová odpoledne v rámci komunity, jako je Dětský den, sokolské letní sportovní hry, Annual Czechtoberfest, tradiční velikonoční a vánoční bazary, přednášky k významným výročním domoviny atd. A nanovo zdůraznil, že dobrovolníků je stále nedostatek,

Po krátké přestávce došlo k tajné volbě zájemců do ředitelské rady. Celkem v ní pracuje 11 dobrovolníků: Libuše Peichlová, Věra Ripplová, Dáša Hübschmannová, Milly Syptáková, Simone Davidek, Gina Halenčáková a nově zvolená Georgina Steinsky, dále Karel Větrovský, Vladimír Carda, Robert Tmej, Bedřich Viděl, v čele s prezidentem organizace. Také pro toto volební období jim byl zvolen František Ječmen, poprvé tomu bylo v dubnu roku 2010. ■

ČESKÝ A SLOVENSKÝ DEN Info (416)439-4354

SOBOTA 24. ČERVNA ■ OFICIÁLNÍ ZAHÁJENÍ: 14.00 h.

KE DNI

Svátek Den matek je rozšířen po celém světě. Oficiálně připadá na druhou květnou neděli. V ČR je ustanoven na 8. května. Začal se slavít roku 1923 díky propagátorce Alici Masarykové. Po druhé světové válce byl komunistickou garniturou zneuzít práve k propagandistickým oslavám a byl přejmenován na MDŽ. Po roce 1989 se opět začal slavít Den matek i veřejně. Typickým dárkem ke Dni matek jsou květiny a drobné dárky, které matky často dostávají hlavně od svých dětí.

V naší domácnosti se také hovořilo o Dnu matek. Psalo se minulého století a v komunistickém pojetí už neměl místo. A tak se pojem den matek stal v očích nové generace jen staromilskou nostalgickou vzpomínkou sentimentálních (pra)rodičů i přesto, že kořeny lze vypátrat už v římské oslavě mateřství, která připadala na první březnový den. Nazývala se Matronalia a byla zasvěcena bohyni Juno, ochránkyni vdanců žen a nastávajících rodiček.

Dalším projevem byl od šestnáctého století tzv. Mothering Sunday. Šlo o křesťanský svátek, kterému byla určena čtvrtá neděle od začátku jara. Sloužící tehdy dostávali den volna, aby mohli navštívit svůj domovský kostel (mothering church), jinými slovy místo, odkud pocházeli a kde žily jejich matky a rodiny. Mladší lidé cestou trhali květiny, které přinesli buď do kostela, nebo své matce. Ve Velké Británii a Irsku přetvalo toto časové vymezení svátku a dnes v tento den slaví tradiční, světský svátek matek.

S historií svátku matek se pojí dvě jména. Nejprve americká sociální aktivistka Julia Ward Howeová, která v roce 1876 vyzvala ženy ke sjednocení proti válkám ve svém Provolání ke Dni matek.

Opravdovou zakladatelkou se stala až Anna Marie Jarvisová, která zavedení svátku matek prosazovala k památce své vlastní, která se zasloužila o pracovní kroužky, kde byla nabízena sanitární a zdravotní pomoc. Poprvé jej slavila roku 1907 v úzkém kruhu přátel. O rok později se oficiálně slavil v kostele v Graftonu. Roku 1910 se o veřejné oznámení svátku postaral guvernér Západní Virginie. Společný návrh amerického Kongresu pak roku 1914 stvrdil prezident Woodrow Wilson. Druhá květnová neděle se stala dnem, který je věnován matkám. Když se však svátek ujal komerce, Anna Jarvisová to nesla těžce. V Americe, Německu, Rakousku či České republice se svátek slaví druhou nedělí v květnu, přináší poučení web aktuálně.cz.

Až přijde ten krásný den, určitě poděkují moji nebohé mamince za lásku a trpělivost, za obětavost, s jakou o nás pečovala a za oddanost mateřskému poslání. A vybavím si její sice upracovanou, leč měkkou a něžnou ruku, kterou mne hladila po tváři a po vlasech, určitě si vybavím náruč, ve které jsem nalézala jistotu, teplo a zájem, a její hlas, kterým mě konejšila, i když jsem už byla docela velká holka. Maminku máme každý jednu jedinou. Děkuji, maminko, nosím tě pořád ve svém srdci. Vaše -vk-

SPOLEČENSKÝ KALENDAŘ □ SPOLEČENSKÝ KALENDAŘ

TORONTO

► ČT 27. 04. (do PO 1.5.) - pořádá Generální konzulát ČR v Torontu festivalový týden českého filmu Czech That Film, kino Revue, 400 Roncevalles Ave, Toronto, detail na str. 2

► PÁ-Ne 28.04. (do 30.04.) - představení Nového divadla Jednotka intenzivní lásky s hostujícím dramatikem, režisérem a představitelem hlavní role Antoninem Procházkou, převzatá režie Dáša Beláčková, v PÁ premiéra ve 20.00, SO repríza v 16.00 a 20.00, NE repríza jenom jednou v 16.00 h. Maja Prentice Theatre, 3650 Dixie Rd., Mississauga, info a rezervace: (416)463-3182, emailem nove.divadlo@gmail.com. Koláčky, zákusky a chlebičky připravují manželé Královí.

► SO 06.05. v 17.00 - romantika v hudbě, koncert tria hudebníků z Čech, Mexika a Polska, doprovází pianistka Radka Hanáková, Gallery 345, 345 Sorauer Avenue # 3, Toronto, vstupné 20.00, info gallery345.com.

► PÁ 02.06. - Pavol Hammel, koncert zpěváké legendy pop music ze Slovenska, restaurace Golden Pheasant (905)781-9374, pokud není vyprodáno ► SO 03.06. v 18.00 - Pavol Hammel, populární slovenský zpěvák hostuje v hale kostela sv. Cyrila a Metoděje, info a rezervace (905)812-5503.

► PÁ 19.05. od 10.00 - 12.00 am - New Music Appreciation Classes. Joyful Noise: The Sacred Choral Works of Antonin Dvořák, The Royal Conservatory, info: rcmusic.ca/MA, (416)408-2825. Singing famous and well known Canadian singer John Holland.

► SO a NE 03. a 04. 06. v 11.00 - Česká národní pouť Midland, koordinátoři M. Janková (416)614-0550 a H. Drábová

► PÁ-NE 09.06. -11.06 - Výkonný výbor pořádá 66. kongres ČSSK v Kanadě, na který zve všechny zájemce - Edmonton, Alberta, přihlášky a info. www.cssk.ca

► SO 24.06. od 14.00 - pořádá Masarykův ústav tradiční Český a slovenský den na Masaryktownu, od 11.00 ekumenická bohoslužba, za dobrého počasí pod širým nebem v kapličky sv. Antonína v parku, bohatý program a velkolepý výběr pohoštění. Přiveďte své přátele a jejich děti, přijďte s celými rodinami, parkování zdarma. Máte zájem o prodejní stánek? Info: (416)439 4354.

KLUB MARTINA RÁZUSA

SO 17.06. - Literární-hudební pásmo Svatba pod Tatrami

NE 27.08. - Piknik pro děti v přírodě

SO 14.10. - 7. ročník dětské soutěže v recitaci „Maroško“ Akce jsou pořádány za finanční podpory Úřadu pro Slováky žijících v zahraničí. Konají se v hale kostela sv. Pavla, 1424 Davenport Rd., Toronto, více informací pro zájemce tel. (416)658-9793, rádi odpovíme.

NOKTURNA VE MĚSTĚ

► NE 30.04. v 17.00 - Slávka Vernerová-Pěchočová, piano, kostel sv. Václava, Toronto

► NE 28.05. v 17.00 - Emil Viklický a Jiří Lábus - jazz piano a narrator, oba umělci z Divadla Viola v Praze, restaurace Praha na Masaryktownu

► NE 11.06. v 17.00 - slovenská sopranistka Brigita Tivadarová, doprovod Katherine Slovak - piano, André Pevný - piano, a Pavol Frieder - housle, na programu Bizet, Britten, Dvořák, Lehár, Piazzolla a Massenet. Koná se v restauraci Praha na Masaryktownu, v nabídce special dinner (také tatarský biftek), rezervace Mariana (416)289 0283.

Adresy: - kostel sv. Václava, 496 Gladstone Ave., Toronto, - restaurace Praha, 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto (jižně od Lawrence Av., východně od Markham Rd.). Individuální lístek 25.00, studenti u dveří lístek 15.00, info: www.nocturnesinthecity.com nebo (416)481-7294.

SOKOL TORONTO

SO 06.05. v 16.30 (do 18.30) - Children's gymnastics competi., 601 Magnetic Dr., Unit 21, North York, info: ivancurilla@gmail.com; hermaneks@yahoo.ca NE 07.05. ve 12.00 - Spring festival, St. Wenceslaus Church, 496 Gladstone Ave, Toronto, info: hana.jurasek@yahoo.ca

SO 10.06. v 16.30 (do 18.30) - Last day for children's classes, 601 Magnetic Dr., Unit 21, North York, info: ivancurilla@gmail.com; hermaneks@yahoo.ca PO 12.06. ve 20.00 - Last day for volleyball session, G. Harvey C.I., 1700 Keele St. info: hermaneks@yahoo.ca

ST 14.06. ve 20.00 - Last day for adult classes of the season, G. Harvey C.I., 1700 Keele St. info: hermaneks@yahoo.ca

SO 17.06 - PICNIC, info: ivancurilla@gmail.com; hermaneks@yahoo.ca PÁ-NE 22.-25.06. - ASO Slet in Cedar Rapids, Iowa, USA, info: rtmej@rogers.com and aso@american-soko.org

SO 24.06. NEBO NE 25.06. - Czech and Slovak day, Masaryktown, datum bude upřesněno

► SO 12.08. (rain day 13.08.) - Sokol Canada Summer Games, Masaryktown, info: rtmej@rogers.com

ČESKÁ TV NOVÁ VIZE

► SO (každá) v 10.00-10.30 a ST (každou) v 7.00 opakování - vysílá Nová

Vize v dosahu Ontario na stanici OMNI 1 (v Torontu kanál 47/kabel 4 a 169), producentka Markéta Slepčiková, tel: (647)892-6912, Nova Vize, 7 Auburn Av., Toronto, ON, novavize.ca@gmail.com, www.novavize.com - některé TV programy.

SLOVENSKÁ TV SLOVENSKÝ SVET

► SO (každá) v 10.30-11.00 a ST (každou) v 7.30 opakování. Producentka Katarina Homolová. Tel: (647)233-3105, email: slovenskysvet@gmail.com, www.tvsejna.com

ČESKÁ ŠKOLA TORONTO

► SO (každá) 10.00 - 12.00 - Česká doplňovací škola MMI pro děti 5-12 let, učebna na 918 Bathurst St., Toronto. O objektu: www.918bathurst.com. Přiveďte svoje děti s jakoukoliv úrovní znalosti češtiny. Všechny jsou srdečně vítány. Více informací: paní Iva (416)439-4354.

ČESKÁ a SLOVENSKÁ ŠKOLA KITCHENER

► SO (každá) 9.00 -11.30 - pro děti ve věku 4-14 let, St. Francis School, wing A, 154 Gatewood Rd., Kitchener. V případě zájmu kontaktujte: Mirka Pirová mirka.pirova@wcdsb.ca, slovenština Vanda Gabajová vanda.gabajova@wcdsb.ca. Info také na: www.kwczechsandslovaks.com.

ČESKÁ ŠKOLA OAKVILLE

► SO (každá) 09.30 - 12.00 - Česká doplňovací škola pro děti ve věku 4-12 let, kterou provozuje Holy Family Catholic School, 1420L6H 3L2, HCDSB-International Languages. Info: učitelka Renata Freibergová, tel. (416)887-9863, email: renata_freiberg@yahoo.com.

SLOVENSKÁ ŠKOLA MISSISSAUGA

► SO 09.00-11.30 (každá) - Blessed Teresa of Callcuta Elementary School, 1120 Runningbrook Dr., Mississauga, vyučuje Daniela Kramáriková, (647)834-8020, daniela@gmail.com.

CALGARY

► Tiskárny Calgarské Listy (CL) se vydávají 4x do roka - \$15.00. Noví zájemci o tento krajany oblíbený časopis se mohou přihlásit u redaktora CL Vladimíra Mašaty na tel.(403)289-7244 nebo email vlamasata@gmail.com, nebo vyžádejte písemně: Czech and Slovak Association Po Box 355 Calgary, AB T2P 2H

ČESKÁ a SLOVENSKÁ ŠKOLA

► SO v 09.30 - 11.30 (každá, kromě dlouhých víkendů) - Česká škola o třech třídách - školka Kulihrašek (pro děti do pěti let českých a slovenských rodičů), škola (pro děti od pěti let a pro dospělé). Vyučování pokračuje v The Village, 4039 Brentwood Rd., NW, Calgary. Informace podá Yvea Zaela email: yvea.zaela@hotmail.ca, nebo tel.:(403)228-0126 také Facebook Ceska skola Calgary.

► SO v 09.30 - 11.30 (každá, kromě dlouhých víkendů) - Česká knihovna se zhruba pěti sty novými tituly je otevřena v průběhu vyučování České školy. Seznam knih je k dispozici na Facebook Ceska skola Calgary.

► SO v 09.00 - 11.00 (každá, kromě dlouhých víkendů) - Slovenská škola s třídami pro děti a dospělé a knihovnou. Vyučování pokračuje v The Village, 4039 Brentwood Rd., NW, Calgary. Info: Eva Hadzima: hadzinka@yahoo.com, www.skschool.ca nebo Facebook „skschool.ca“

► PO v 16.00 - 17.00 (každé) Kašpárek (výtvarné-divadelní kroužek pro děti od šesti let) v soukromí. "No drop-ins"

Kontakty: Česká škola a Česká knihovna: email: yvea.zaela@hotmail.ca nebo tel.: (403)228-0126; Slovenská škola a Slovenská knihovna: hadzinka@yahoo.com

EDMONTON

► PÁ-NE 09.06-11.06. - Výkonný výbor ČSSK pořádá 66. Kongres ČSSK v Kanadě, na který zve všechny zájemce, Edmonton, Alberta, info. www.cssk.ca

► Web ČSSK - na web bylo vloženo další pokračování oblíbené krajanské hry Riskuj, krajane! - najdete ji na http://www.cssk.ca/riskuj_krajane/hra/riskuj_krajane-17.html.

Hra na online je určena každému - prověřte si znalosti o své vlasti! Základem společenské hry populární televizní hry znalosti Jeopardy. Přejeme dramatické napětí! Hráče zdraví výbor ČSSK Edmonton a studenti Gymnázia Jirkov

KITCHENER-WATERLOO-GUELPH

ČESKÁ a SLOVENSKÁ ŠKOLA

► ČT 01.06. v 19.00 - Pavol Hammel, slovenská legenda zpívá v Edelwis Tavern, Kitchener. Info: Blanka Michale (519)500 3316 nebo kwczechsandslovak@yahoo.com

► SO 09.00-11.30 (každou) - St. Francis Campus, 154 Gatewood

Číslo 6 vyšlo 27. 4., č. 7 vyjde 18. 5. 2017, uzávěrka je 12. 5.
Rychlý kontakt a předplatné: (647)770-1713 email:
vera.toronto@gmail.com. Předplatné se automaticky
prodlužuje, není-li písemně zrušeno.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund (CPF) of the Department of the Canadian Heritage.

➤ Rd., Kitchener, wing A. Výuka je zdarma pro děti ve věku 4 – 13 let (JK a G8). Info výše v sekci Česká škola.
➤ ÚT od 19 - 20.00 (každé) – sokolové pobočky v KWG cvičí v Elizabeth Ziegler School, 90 Moore Ave. S, Waterloo. Info Jana Kargerová (519)664-3450 a Marcela Lukavská (519)265-4141.

FILMOVÉ PONDĚLKÝ

► 01.05. Divnovlásky, česká komedie, 2008, Rozvedená matka, spisovatelka a její dvě dcery hledají vhodného muže do domácnosti. V hlavní roli Anna Geislerová
05.06. Dědictví anebo kurva se neřiká, český film, 2014, další životní peripetie Bohuše milionáře z Boží milosti, v hlavní roli Bolek Polívka.
► Zpravodaj Dobrý den! do světa vypravují zodpovědná redaktorka Eva Kratochvílová a výtvarníci Lída Baušová a Josef Kratochvíl. Jarní vydání už je venku, je věnováno Sigmundu Freudovi, obstarajte si, čtěte.

MONTREAL

► ST od 20.00 (každá) - sokolský volejbal - noví zájemci, volejte manžele Hřibovy (514)683-2092, tělocvična školy Coronation na rohu Van Horne a Victoria (metro Plamondon)
► Přijíždí dětský tábor Hostýn se bude konat opět v červenci po dobu 3 týdnů ve dnech NE 2. 7. – SO 22. 7. Ceny zůstávají stejné jako vloni: \$395/týden, \$765/2 týdny a \$960/3 týdny. Každé další dítě ze stejné rodiny obdrží slevu 10 proc. Sociálně slabé rodiny mohou dostat další slevu. Info J. Maxant (450)465-4844 nebo F. Kaštanek (514)913-1030, camphostyn@gmail.com. (Josef Maxant)
► Montrealský věstník je zasílán zdarma, ale finanční příspěvky jsou vítány. Chcete-li Věstník podpořit, pošlete příspěvek na adresu: Ema Košacká, 6542 McLynn, Montreal, QC, H3X 2R6. Šek vystavte na "Czech and Slovak Vestník". Dotazy a informace: montrealvestnik@gmail.com nebo amartinu@yahoo.com.
► Šéfredaktorka: Alena Martinů, 5080 Glencairn, Montreal H3W 2B4, tel. (514) 484-6177, email: amartinu@yahoo.com

VANCOUVER

► SA 13.05. ve 13.30 HeArt of Europe 2017 Festival presents kids play in Czech language Ententky by "Divadlo Viola" from Prague, Czech Republic. Door open at 1 pm show time at 1:30 pm. Ticket: \$8 or family pack \$25 (2 kids & 2 adults), reservation: info@cityofnations.org or call 604.618.6724. (Space is limited! Book now to avoid disappointment), "Restaurant Irina European Cuisine", 1147 Austin Ave, Coquitlam, BC, www.cityofnations.org
► PÁ 26.05. ve 20.00 – umělci z ČR Proč si nezatančíte? Raymond Carver – mistr krátké prózy, jeden z nejvýznamnějších spisovatelů americké literatury 80. let minulého století v bravurním podání Jiřího Lábeše za klavírního doprovodu Emila Viklického. Jedno představení, Studio Shadbolt Centre, Burnaby, vstupné 35.00, www.arwibo.com
► PO-PÁ 03.-07.07. pořádá ČSSK – klub turistiky organizuje stanování v Manning Parku, Group campsite – Lone Duck 2, do kempu zveme ty, které těší setkání s rodáky, - kteří žijí v Lower Mainland nebo v Okanaganu (kemp je 3x3 hodiny jízdy od obou oblastí, ale i jinde, - kteří chtějí podniknout túry v Manning Parku nebo mají rodiny s dětmi a chtějí jim dopřát hry u jezera, - kteří jsou v Kanadě dočasně anebo natrvalo. Jestli se chcete přihlásit, odešlete přihlášku co nejdříve i s šekem, příjemce platby "Czech and Slovak Association", v poznámce uveďte Manning Park 2017. Více na: www.env.gov.bc.ca/bcparks/explore/parkpgs/ecmanning
► Zpravodaj ČSSK: martajamborova@hotmail.com nebo Czech and Slovak Association, 797-916 West Broadway, Zpravodaj vychází 4x ročně, Redakce: Romana Zeman, Marta Jamborová, I. Šmulková.

WINNIPEG

► Pramen je časopis jaránské obce Čechů a Slováků ve Winnipegu, vydává jej winnipejská odbočka ČSSK pro krajany v Manitobě a jinde ve světě. Vychází čtyřikrát do roka. Adresa: Czech and Slovak Association of Canada, Winnipeg Branch, Att. Pramen, P.O.Box 1732, Winnipeg, Manitoba, Canada R3C 2Z9. ■

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ,

Omlouvám se. Už po kolikáté. Kniha „The Story of Czechs and Slovaks in Canada. It all begun with Prince Rupert“ měla být ve Vašich rukou už několik týdnů. Ale moje onemocnění, potom onemocnění redaktorky a korektorky knihy Evy Mesticové a řada technických problémů s jinými knihami proces značně zpomalil. Ale už se to rozeběhlo. Kniha je ve Studiu zlínské tiskárny, (text) cestuje ze Studia do Toronta ke korektuře a po opravě pak do studia a po vytištění opraveného textu znovu do Toronta Evě, která pracuje bez odměny už na třetím vydání této knihy a která si zaslouží, abych jí líbal ruce (vím, že za tohle dostanu vynadáno, ale já už mlčet nemohu). Jakmile dostaneme odhad času vytištění knihy, profesor Robert Austin bude schopen stanovit datum jejího „křtu“ na Torontské univerzitě. Váš Josef Čermák

In memoriam Čechokanadana Josef Tomas (1)

Můj nejlepší kamarád Saša Kolomojcev. Jednoho dne na jaře roku 1948 se objevil v naší třídě 4B v gymnáziu ve Vysokém Mýtě. Velmi rychle nám bylo jasné, že je téměř v každém předmětu se svými znalostmi značně před námi. Později jsme se dozvěděli, že přišel ze soukromého katolického gymnázia v Hradci Králové, kde nejenom studoval, ale též bydlel v internátu. Trvalé bydliště měl v Horním Jelení, asi 15 km severozápadně od Vysokého Mýta. Do Hradce to bylo sice o dost dál, ale jeho rodiče nechťeli, aby musel každý den cestovat autobusem z Jelení do Mýta a nazpět, a tak umístění ve škole vysoké úrovně v Hradci bylo bezpochyby lepší volbou. Bohužel v únoru 1948 došlo v Československu ke komunistickému převratu a všechny soukromé školy byly zavřeny. A tak rodina Kolomojcevových byla zpátky u toho, čeho se chtěla vyvarovat.

Nám, chlapcům, to způsobilo dost starostí: Saša, pohledný mladý muž a nadto mnohem chytrější než my všichni, se okamžitě stal středem zájmu všech našich spolužáček. Takže na nějakou dobu jsme s ním v příliší přátelském poměru nebyli. A on dokázal nasypat ještě více soli do našich ran, když se jednoho dne objevil na motocyklu. Nikdo z nás nic takového neměl a nikdo z nás ani neuměl na něm takovém jezdit. Bylo zřejmé, že si Saša vychutnával obdiv dívek, když se projížděl před školou sem a tam a prováděl přitom všelijaké akrobacie. A to nebylo všechno! I jeho příjmení bylo pro nás záhadou. Byl to bez pochyby Rus, ale v ruštině nebyl vůbec lepší než kdokoliv z nás, takže odkud vlastně přišel? Po křizovém výslechu vyšlo jednoho dne najevo, že jeho otec byl bělogvardějský lékař, který uprchl z Ruska během komunistické revoluce těsně předtím, než komunisté obsadili celou zemi. Nebyl ve skutečnosti Rus, ale Ukrajinec, který studoval na ruské univerzitě a sloužil v rus-

ké carské armádě. Po útěku se dostal nejprve do Řecka, kde strávil nějaký čas, dokud nezískal zvláštní stipendium ke studiu v právě vytvořené nové zemi, Československu, kde musel po dalších studiích složit několik lékařských zkoušek, aby mohl pracovat jako lékař ve svém novém domově. Oženil se s ženou z Nymburka, města nedaleko od Prahy (nevím kdy

a kde se setkali), a začal pracovat jako rodinný lékař někde na Slovensku. Nevím, kdy se přestěhovali do Horního Jelení, ale pokud vím, Saša se narodil už tam. – A s takovou historií byl pro naše dívky ještě atraktivnější. Po nějakou dobu tak absolutně nebyl naším přítelem. Byli jsme k němu slušní, obdivovali jsme ho a záviděli mu, ale nemohu si vzpomenout na žádný bližší vztah k němu. Posuňme se o dva roky dopředu, kdy se vztah mezi námi dvěma rozhodně změnil. Naše třída byla na pár hodin týdně rozdělována do dvou větvi: technické a humanitní. Technická měla více matematiky a deskriptivní geometrie, zatímco humanitní měla latinu. Během dvou minulých let byl Saša v technické větvi a já v humanitní. Latina mě ale vůbec nebavila, a tak jsem se v polovině sedmého ročníku (předposledního roku studií) rozhodl, že přestoupím do technické větve. Chybělo mně ale dva a půl roku deskriptivní geometrie a musel jsem proto v polovině ledna 1951 složit zkoušku. Měl jsem strýce, který učil tento předmět na gymnáziu v jiném městě. Odjel jsem tam na začátku vánočních svátků na dobu dvou

týdnů a strýc do mě cpal deskriptivní učebnici od rana až do pozdních nočních hodin. Naštěstí jsem tento předmět miloval a měl jsem prostorovou představivost, a tak pro mne nebyl problém v lednu zkoušku složit. Ocitl jsem se tak v technické větvi se Sašou. Ale Saša, na rozdíl ode mne, tento zvláštní předmět doslova nenáviděl a měl s ním velké problémy. Velmi brzy jsem se stal jeho mentorem. Čtyřikrát ve školním roce jsme museli za domácí úkol vyřešit speciální složité úlohy a zobrazit je v barevných výkresech; přirozeně nejlepší způsob pro Sašu bylo pozvat mě pokaždé do Horního Jelení, kde jsem vždy zůstal přes noc a problém jsme řešili společně. Horní Jelení je 10 km od Chocně, kde jsem tehdy žil. Vždy jsem šel na Horní Jelení pěšky, protože je to nádherná procházka skoro celou cestu lesem a Saša mě pak druhého dne přivezl nazpět na motorce.

Konec našich středoškolských studií se rychle blížil. Do dotazníků, které jsme museli vyplnit a vyjádřit se v něm o svých budoucích záměrech, dal Saša přirozeně strojní inženýrství, zatímco já jsem neměl tušení, co bych chtěl vlastně studovat. Miloval jsem jazyky, a tak jsem tam napsal jako první volbu angličtinu a sanskrť. Jako druhou nebo třetí volbu jsem okopíroval to, co tam dal Saša. Ale poté, co jsem málem propadl u závěrečné zkoušky z českého jazyka, jsem neměl šanci jazyky studovat. A tak jsem se jednoduše odebral se Sašou do Prahy na strojařinu.

V Praze jsme se sešli na Karlově náměstí začátkem září roku 1954 nedaleko hlavní budovy naší školy. Nemohu odolát, abych tu nezmiňl jednu úsměvnou vzpomínku: Ve střední části Karlova náměstí býval typický francouzský písár, v němž horní polovina vašeho těla vyčnívala nad kovovou stěnou objektu. A naše první návštěva musela být právě tam, protože, jak mi Saša řekl, toto bylo první místo, které jeho otec po příjezdu do Prahy navštívil a pravidelně ho pak navštěvoval nejen během svých studií, ale pokaždé, když měl později občas cestu do Prahy. A tak se to stalo i pro nás jakýmsi poutním místem a při každé návštěvě Prahy jsme tak činili, dokud tam ona tmavě zelená kovová konstrukce byla. Dříve či později byla odstraněna, protože neuspokojovala mnoho nových předpisů moderní společnosti. Velká škoda, n'est-ce pas?

Přijížděl jsem se se Sašou do Prahy každý den. Byla to doba první komunistické pětiletky, kde prioritou číslo jedna byla industrializace a militarizace země. To mělo za následek, že příjem studentů na strojařinu v Praze byl zvýšen ze zhruba 250 na trojnásobek. ■ POKRAČOVÁNÍ

ČESKÁ KNIHOVNA MASARYKOVA INSTITUTU

Časopisy, DVD, historie, poezie a beletrie, české filmy a pohádky na systém video přehrávače

ST 16.00 - 21.00 h.

Info knihovna paní Dana (416)439-0792
Info kancelář MMI paní Iva (416)439-4354

Adresa: 450B Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON

FOTOGRAFII LASKAVĚ POSKYTL AU-TOR VZPOMÍNKY ŽIJÍCÍ V AUSTRÁLII.

Nejsem apriori proti prezidentskému systému. Spíše naopak. Ovšem s výhradou. Silného prezidenta – šéfa vládního týmu – si může bez rizika dovolit autentická (nikoli pouze formální) demokracie. Země s dlouhou a dobře zakořeněnou demokratickou tradicí. Což znamená dobře vyvážené všechny tři pilíře: vedle silné exekutivy také silný parlament a nezávislý Nejvyšší soud. Jako v USA. Je obtížné představitelné, že by se Donaldu Trumpovi zachtělo více moci a pod záminkou lepší bezpečnosti a stability se nějakým způsobem snažil prosadit to, co se zjevně podařilo Erdoganovi v Turecku. Tedy prodloužit si pobyt v Bílém domě mimo rámec stávající konstituce.

jiří konstituce.

Přiliš moci v rukou jednoho muže, takového politika, jakým je Erdogan a v takové zemi, jakou je Turecko, je nebezpečné. Pod zmíněnou záminkou lepší bezpečnosti a stability se můžeme nadít jediného: méně demokracie a méně

K tureckému referendu aneb Bude Hedef 2029?

Lubomír Stejskal

svobody. Erdogan vystupuje jako spasitel národa, ve skutečnosti mu jde především o moc. O osobní moc. Nestačilo mu to, co nabíží turecká ústava: v roce 2019 se ucházet o druhé pětileté období. Pak byl šéfem státu do roku 2024. Tedy i v roce 2023, kdy si země připomene sté výročí založení novodobé – Atatürkovy – republiky.

Takový byl jeho dlouhodobý záměr a možná by mu i vyšel. Kdo byl v Turecku v době před tamními volbami 2014, možná si všiml billboardů s nápisem „Hedef 2023“ (Cíl 2023). A možná tomu nevěnoval pozornost. Nevadí: dnes víme, o co mu šlo. Jenomže ani to mu nestačilo. S jidlem roste chuť – a to platí i o politické moci. Kdo tomuto pokušení podlehně a nechá v referendu odslušit více pravomocí nikoli pro své nástupce, ale pro sebe samotného, a také delší pobyt v úřadu, ztrácí důvěryhodnost jako demokrat. Čili: Erdogan není skutečným demokratem. Bez ohledu na to, kdo ze zahraničních státníků mu k úspěchu gratuloval či nikoli.

„Velikonoční“ referendum z 16. dubna 2017 bylo i testem toho, jak na tom je, pokud jde o demokratické smýšlení, turecká veřejnost. Nedopadla špatně. Kdyby hlasování skončilo 70 ku 30, bylo by to horší. Těsný výsledek PRO 51,4% – PROTI 48,6% dává naději. Naději, že Erdogan nemá vůbec jisté, zda okusí plodů pro něj ušité změny ústavy tak, jak si to naplánoval. Do roku 2019 jistě ano, ovšem pak stačí málo: Erdogana nezvolit. A žádný „Hedef 2029“ se konat nebude.

To je ale ještě daleko. Dnes je jisté pouze to, že Turecko bude napříště demokratickou zemí více formálně a méně autenticky. Neboť demokracie je něco o hodně víc než jen volby, diskuse a vláda většiny. Do toho „víc“ patří také způsob myšlení. A rovněž hodnoty. Jak řekl papež Jan Pavel II.: Dějiny učí, že demokracie bez hodnot se snadno promění ve zjevnou nebo kamuflovanou totalitu. Hrozí něco takového „novému“ Turecku? Nyní rozhodně ve větší míře než před referendem. ■

Národní muzeum ČR a Royal British Columbia Museum

Národní muzeum dne 20. března 2017 uzavřelo v Náprstkově muzeu memorandum o spolupráci s kanadským Royal British Columbia Museum. Hlavním záměrem memoranda je rozvinutí spolupráce mezi oběma institucemi. Národní muzeum bylo k této kooperaci exkluzivně vybráno díky výjimečnosti sbírek Náprstkova muzea a je pro kanadskou stranu pilotní institucí tohoto širšího projektu.

Spolupráce mezi Národním muzeem a Royal British Columbia Museum se zaměřuje především na zpracování a prezentaci sbírek z oblasti severozápadního pobřeží Pacifiku vztahující se k původním obyvatelům Kanady. Obě instituce zároveň budou spolupracovat v oblastech sbírkotvorné, výstavní, vědecké, technologické či propagační a popularizační činnosti.

Memorandum za Národní muzeum podepsal náměstek pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost Michal Stehlik, za Royal British Columbia Museum jeho výkonný ředitel Jack Lohman. Podepsání memoranda se za Velvyslanectví Kanady v ČR zúčastnil i obchodní rada Henri Proulx a Michael Vlček z oddělení Politických a ekonomických vztahů a veřejné diplomacie.

Royal British Columbia Museum se aktivně zaměřuje na zmapování zmiňovaného typu sbírek v paměťových institucích mimo území Kanady a zároveň jejich zpřístupnění jak odborné, tak i široké veřejnosti. Národní muzeum se strategicky zaměřuje na rozvoj mezinárodní spolupráce s vůdčími paměťovými institucemi podobného charakteru i s ohledem na současné období příprav nových stálých expozic v Historické budově Národního muzea, která je v současnosti v rekonstrukci. ■

WWW.ROZHLAS.CZ 22.04.2017

Z DOMOVINY □ Z DOMOVINY □ Z DOMOVINY □

■ Ministr Zaorálek: Turecko stojí na prahu změn, zůstává partnerem Turecko stojí po nedělním referendu o posílení pravomocí prezidenta na prahu zásadních politických změn, zůstává důležitým partnerem pro Česko i pro EU a spojencem v Severoatlantické alianci. Uvedl to na twitteru ministr zahraničí Lubomír Zaorálek (ČSSD). Dodal, že další vývoj v této zemi je třeba pozorně sledovat. Vicepremiér a předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek poukázal na těsný výsledek hlasování. „Je otázka, jak se Turecko vyrovná s onou rozštěpeností, kdy si polovina lidí přeje zachovat sekulární pluralitní demokracii a druhá hlasovala pro vůdcovský režim s islámskými prvky,“ uvedl Bělobrádek. Předseda poslanců opozičního Úsvitu Marek Černoch mluví o zavedení prezidentského absolutismu a diktatury. Rovněž další politici, které ČTK oslovila již v neděli, vyjádřili z vývoje v Turecku obavy.

Návrh na ústavní změnu, která zásadním způsobem posílí pravomoci tureckého prezidenta Recepce Tayyipa Erdogana, byl přijat těsnou většinou. Rozhodlo se pro ni 51,4 procenta hlasujících. Hlavní turecká opoziční strana vyzvala ke zrušení výsledků referenda. Hlasování a sčítání hlasů podle ní provázely povody.

■ Zemana by volilo 37 procent lidí, Horáčka s Drahošem asi pětina Miloše Zemana by v příští prezidentské volbě volilo 37 procent lidí. Na druhém místě by v prvním kole skončil textař a podnikatel Michal Horáček s 20 procenty, třetí pak bývalý předseda Akademie věd ČR Jiří Drahoš se 17 procenty. Vyplyná to z průzkumu agentury Median pro Český rozhlas. K volbám by nyní přišly více než dvě třetiny Čechů. „Je zajímavé, že nějakých 21 procent lidí dnes vůbec neví, koho by volili,“ řekl Daniel Prokop z agentury Median.

■ Euro: Babiš odmítá přijetí eura i další sblížení s EU Šéf hnutí ANO a ministr financí Andrej Babiš odmítá přijetí eura a jakékoliv další sblížení v rámci Evropské unie. Proslavovan bude vice-rychllostní model Evropy, podle něj by země měly mít volbu integrovat se někde více, někde méně. Vícepremiér to řekl v rozhovoru pro týdeník Euro. Česko by podle něj samo mělo rozhodovat o tom, kdo bude v zemi pracovat, komu se poskytne humanitární pomoc. „Každý stát má nějaké zájmy, my musíme bojovat za české národní zájmy. My nechceme mít ten multikulturní model,“ dodal.

■ E-bezpečí.cz: Hra Modrá Velryba neexistuje, je to marketingový tah Hra Modrá velryba, která děti navádí k sebevraždám a před kterou ve čtvrté varovala policie, ve skutečnosti neexistuje. Je to hoax, tedy mystifikační informace sdílená v internetovém prostoru. Tvrdí to manažer pro internetovou bezpečnost v Seznam.cz Martin Kožíšek a vedoucí projektu E-bezpečí z Univerzity Palackého v Olomouci Kamil Ko-

pecký. Podle nich je to marketingový tah, který měl přitáhnout nové uživatele do konkrétních skupin na sociálních sítích. Přesto jde o závažný fenomén, který děti a mládež ohrožuje, uvedli.

Největším nebezpečím podle Kopecného není hra samotná, ale její popularizace prostřednictvím médií a panika, kterou s sebou informace o hře nesou. Podle Kožíška se nyní na poradnu Seznam se bezpečně obrací děti, které hledají způsob, jak si hru zahrát. „Počet hledání návodu na zahraniční Modré velryby se navýšil o stovky procent,“ sdělil ČTK.

■ V ČR bylo za 10 let 11.577 případů vykazání z domova kvůli násilí V Česku se za deset let, co je v zákoně opatření na ochranu obětí domácího násilí, odehrálo 11.577 vykazání z domova. Policie může násilníkům a násilnicím odebírat na deset dní klíče od ledna 2007. Letos za první tři měsíce se odehrálo 381 vykazání. Vyplyná to ze statistik Bílého kruhu bezpečí. Tato organizace pomáhá obětem trestných činů. Domácí násilí někdy zažilo zhruba 28 procent žen v Česku. Skoro třetina z nich musela po útoku vyhledat lékaře.

■ ČSÚ: Loni se 49 pct dětí narodilo mimo manželství, podíl roste V Česku loni opět přibýlo dětí, které přišly na svět mimo manželství. Nesezdaným rodičům či svobodným matkám se loni narodilo bezmála 54.700 chlapců a děvčat. Tvořili téměř 49 procent narozených. Podíl od konce 80. let každý rok roste. Vyplyná to z údajů Českého statistického úřadu. Podle předsedkyně vládního výboru pro práva dítěte Kláry Šimáčkové Laurenčkové by stát svou rodinnou politikou měl podporovat všechny děti, nejen ty z manželství.

■ Češka pokřtěná papežem: Cítila jsem bázeň, respekt i štěstí Plná dojmy se z Vatikánu vracela devětačtyřicetiletá úřednice Taťana Čempelová z Dětmovic na Karvinsku, kterou v sobotu v Bazilice svatého Petra ve Vatikánu spolu s dalšími deseti lidmi pokřtil papež František. Stala se první Češkou v novodobé historii pokřtěnou hlavou katolické církve. „Byli jsme v bazilice, která potměněla a vcházelo se potom se svícemi, poté, co svatý otec požehnal u vstupu do baziliky oheň. Úvod byl překrásný, takže to nabudilo takovou atmosféru, která se ani nedá popsat slovy,“ řekla ČTK Čempelová. Přiznala, že cítila obrovský respekt, ale zároveň i bázeň, štěstí a radost. Křest byl součástí velikonoční vigilie, při níž si křesťané připomínají noc, kdy podle tradice vstal z mrtvých Ježíš Kristus.

■ Textařka Jiřina Fikejzová v divadle Viola oslavila devadesátiny Textařka Jiřina Fikejzová v zaplněném pražském divadle Viola oslavila své devadesáté narozeniny. Osobně popřít uznávané textařce dorazili například Marie Rottrová, Václav a Jan Neckářové, Martin Chodúr nebo textař Eduard Krečmar. Fikejzová v

závěru večera pokřtila nahrávku písničky se svými texty, která vyšla pod názvem Řekni, kde ty kytky jsou. Autorka 240 textů pro hvězdy tuzemské populární hudby už žádné nové nepíše. „Poslední text Indiánské léto v Paříži jsem napsala pro Hanu Hegerovou, ale píseň nahrána nebyla,“ řekla ČTK Fikejzová.

■ Trutnovské muzeum připomíná vstavou ničivou povodeň z roku 1897 Muzeum Podkrkonoší v Trutnově připomíná katastrofální povodeň, která v červenci 1897 zasáhla Krkonoše. Vyžádala si několik desítek lidských životů a velké materiální škody. Navštívníci se dozví například o soudním adjunktovi Josefu Malému, který v Horním Starém Městě u Trutnova z rozvodněné Úpy postupně zachránil 42 lidí.

■ Kempy investují do oprav a novinek, doufají v další dobrou sezonu České kempy před příchodem hlavní sezony většinou investovaly do oprav, rozšíření kapacit nebo nových služeb pro návštěvníky, zjistila ČTK. Návštěvnost kempů roste už šest let v řadě. Stále větší zájem je mezi lidmi o ubytování v chatkách. Podle jihočeských provozovatelů kempů se mění dokonce i návyky vojáků, kteří sjiždějí například Vltavu. Dříve jim stačilo přespát v tábořištích ve vlastních stanech, nyní chtějí spíše chatky nebo voďácké ubytovny. Připojení na internet už lidé berou jako samozřejmost. Do českých kempů loni přijelo rekordní množství návštěvníků - celkem 1,12 milionu lidí, meziročně o šest procent více.

■ Olomoucké sady provoní v polovině května kuchyně z celého světa Kulinářské speciality z celého světa provoní v polovině května Smetanovy sady v Olomouci. Návštěvníkům je nabídně letošní ročník Garden Food Festivalu, který se koná v krajském městě již potřetí. Piknik pod širým nebem doprovodí nabídka regionálních produktů či místních spíchovkých restaurací. Gurmáni se mohou těšit i na exotiku. Chybět nebude porcování obřích ryb, hmyzí delikatesy či papričkové ohňové show, informoval ČTK pořadatelé festivalu. Akce se koná 13. a 14. května.

■ Zeman se sešel s Ludvíkem a Německem, odmítl možnost eutanazie O stavu zdravotnictví, výhledu jeho financování či o návrhu zákona o eutanazii spolu v Lánech mluvili prezident Miloš Zeman se současným ministrem zdravotnictví Miroslavem Ludvíkem i jeho předchůdcem Svatoplukem Němečkem (oba ČSSD).

O poradě hlavy státu s expertním zdravotnickým týmem ČTK informoval mluvčí Jiří Ovčáček.

Podle Němečka panovala shoda například na odmítnutí možnosti eutanazie v Česku. „Diskutovatelné je průřezové o celém zdravotnictví, o stavu legislativy a úhradách i o eutanazii. Bylo to konsensuální setkání,“ řekl ČTK Ludvík. ■ ZROJ: WWW.ROZHLAS.CZ

Liberals introduce bills to legalize marijuana by July 2018

Kristy Kirkup, The Canadian Press

OTTAWA — Adults 18 and older will be able to legally buy and cultivate small amounts of marijuana for personal use, while selling the drug to a minor will become a serious new criminal offence under the federal Liberal government's proposed new legal-pot regime.

A suite of legislation introduced Thursday would, once passed, establish a "strict legal framework" for the production, sale, distribution and possession of pot, and make it against the law to sell cannabis to youth or use a young person to commit a cannabis-related crime. New penalties would range from a simple police citation to 14 years behind bars. "If your objective is to protect public health and safety and keep cannabis out of the hands of minors, and stop the flow of profits to organized crime, then the law as it stands today has been an abject failure," Public Safety Minister Ralph Goodale told a news conference.

"Police forces spend between \$2 billion and \$3 billion every year trying to deal with cannabis, and yet Canadian teenagers are among the heaviest users in the western world ... we simply have to do better." The new law would allow adults 18 and over to possess up to 30 grams of dried cannabis or its equivalent in public, share up to 30 grams of dried marijuana with other adults and buy cannabis or cannabis oil from a provincially regulated retailer. They would also

be permitted to grow up to four plants per residence for personal use, as well as make legal cannabis-containing products at home. The government says it intends to bring other products, including pot-infused edibles, into the legalized sphere once federal regulations for production and sale are developed and brought into force. "The current system of prohibition is failing our kids," said Liberal MP Bill Blair, a former Toronto police chief and the government's point man on the legalized-marijuana file. The plan is to have a legalized-pot system in place by the end of June 2018, he added.

"We have a responsibility to act as expeditiously as we can ... we can't drag our feet; we aspire to get this done as quickly as possible." Under the proposed Cannabis Act, it would remain illegal to import cannabis and cannabis products, and to export them without a valid permit. Permits may be issued for certain purposes, such as medical cannabis and industrial hemp. It would also be against the law to sell cannabis in a package or with a label that could be construed as appealing to young people, to include testimonials or endorsements, or to depict a person, character or animal. The government also aims to establish "significant penalties" for those who engage young Canadians in "cannabis-related offences" and a "zero-tolerance approach" to drug-impaired driving, along with a "robust" public awareness

ss campaign.

The RCMP and the Canadian Border Services Agency plan to work together, along with local police, to uphold laws governing illegal cross-border movement of cannabis. Goodale made a point of noting the existing laws remain in effect until the new legislation is formally proclaimed the law of the land. "As the bill moves through the legislative process, existing laws prohibiting possession and use of cannabis remain in place, and they need to be respected," he said. "This must be an orderly transition; it is not a free for all." Provinces, territories and municipalities would be able to tailor rules for their own jurisdictions, enforcing them through mechanisms such as ticketing. They will also be permitted to set their own licensing, distribution and retail sales rules, establish provincial zoning rules for cannabis businesses and change provincial traffic safety laws as they deem necessary.

Philpott

says criminalizing cannabis has not deterred use among young people, noting products like alcohol and tobacco are legally available with restrictions. Once passed, the Liberal bills introduced today would make Canada the first member of the G7 to legalize marijuana for recreational use across the country ■

SOURCE: TORONTOSUN.COM, NEWS CANADA, THE CANADIAN PRESS APRIL 13, 2017,

With Legal Weed the Government Must Choose Revenue or Regulated Market, Not Both

Rosalie Wyonch - With Legal Weed the Government Must Choose Revenue or Regulated Market, Not Both

The federal government is rumored to be releasing its plans to legalize marijuana for recreational consumption this week. Budget 2017 also assured everyone that it "will take steps to ensure that taxation levels remain effective." Projections estimate that 4.6 million Canadians will consume about 655 metric tons of marijuana in 2018. That's a lot of marijuana for both federal and provincial governments to tax to generate a windfall of tax revenue. Due to the existence of a prolific black market, however, there is a tradeoff between public health concerns and revenue generation meaning that the government can choose a regulated market or large revenue generation but not both.

If the government taxes marijuana heavily, it will ensure the continuation of the black market and will be undermining its efforts to

control the substance. If the tax rates are very low, however, then governments will generate little revenue and consumption of marijuana may increase due to low prices and a newly accessible legal supply. Lower tax rates, however, have the public health benefit of discouraging the illicit market which ensures more regulated product.

There is significant uncertainty about the future of prices and demand for marijuana upon legalization. To be competitive with the illegal market, legal marijuana must be priced similarly: a \$1 premium between legal and illegal weed results in about 35 percent of the market remaining unregulated. This gives all the more reason for the government to be cautious about levels and type of taxation.

Given current prices in the legal and illicit market, adjusted for potency of active ingredients, and the willingness of consumers to pay a premium to access the

legal market for marijuana, I estimate that applying only federal and provincial sales tax (GST/HST, PST) results in over 90 percent of the marijuana market being regulated and \$675 million in annual revenue. However, if the government were to generate \$1 billion in revenue, only about half of the market would be regulated, leaving over 300 metric tons of consumption in the black market. Any increase in taxes beyond this level serves to increase the share of the black market and generates little additional revenue. With the regulation of marijuana, the government has a choice to make: either legitimize the market or generate large revenues, not both. ■

Source: <https://www.cdhowe.org/intelligence-memos/rosalie-wyonch-legal-weed-government-must-choose-revenue-or-regulated-market-not>, April 11, 2017

Parliamentary Budget Office, Cannabis Standard, Rosalie Wyonch is a Policy Analyst at the C.D. Howe Institute

Civilizace je založena na pravidlech, abychom se navzájem netýrali a nehubili; příkladem civilizovaného chování je provoz automobilů na silnici a narušitel ustavených pravidel způsobí nehodu a dopravní zácpu. Kdyby všichni řidiči dodržovali pravidla, byla by automobilová přeprava plynulá a nebylo by o čem mluvit, leč takoví nejsme a rádi pokoušíme osud i dopravní policii. Klid a mír je nuda.

Literatura od vynálezu písma a filmografie za posledních sto let jsou nahuštěny příběhy o střetávání civilizace s vandalismem; každý zná vynikající film Most přes řeku Kwai, film klasický a 60 let starý, který předvádí střet civilizovaných zajatců s mentalitou japonských dobyvatelů v zajateckém táboře v Barmě; režisér David Lean hned na počátku filmu vykresluje střetnutí japonského plukovníka Saito s britským plukovníkem Nicholsonem v konfrontaci pravidel nakládání s válečnými zajatci; Saito nedbá ženevských pravidel a Nicholson vzdoruje v rukách barbarů, kteří dovedou střet, ale neumí postavit železnici; mluví.

Události letošního dubna budou příkladem trojice konfliktů kvůli nedodržování pravidel civilizace v globálním měřítku a neškodí připomenout:

Kdo dovede lehce okřiknout spojení?

Rost'a Firla

1. Navzdory slibům, že jedovaté plyny je jako zakázaný způsob války a byly ze Sýrie pod patronátem Putina odstraněny, použil Asad jedovaté plyny v občanské válce a dalšího dne 59 rakiet Tomahawk zničily syrské letiště coby odvěta za chování necivilizované a výslovně zakázané;

2. O den později americký bombardér shodil třístivou bombu zvanou „matka všech bomb“ na podzemní tunely a jeskyni skladující v severním Afghánistánu zbraně a munici pro ISIS;

3. Americká letadlová loď s doprovodem zamířila ze svého stanoviště v oblasti Pacifiku k pobřeží severní Koreje s úmyslem ukončit hrozbou či palbou severokorejské úsilí ve věci balistických raket k přepravě atomové bomby.

Trojice těchto akcí nabízí otázku, zdali světové napětí a hrozba války vzrostla či poklesla.

Trumpovi spojenci i fanoušci vychrlili vodopád slov, že trojice jmenovaných narušovatelů civilizace se zachvěla hrůzou a ustala ve svém úsilí.

Trumpovi oponenti vyslovili mnoho slov na téma válečné konfrontace a zániku civilizace jakou známe. Pravda ovšem netrýská z úst televizních komentátorů, ale prosakuje z Moskvy a z Pekingu, tedy od sponzorů-zpustlíků jakými jsou syrský Asad a severokorejský Kim Un.

Je moskevská Putinova despotie naladěna a připravena na válku kvůli syrskému diktátorovi, řezníkovi půl milionu Syřanů a příčině pěti milionů uprchlíků? Je totalitní režim v Pekingu naladěný a připraven riskovat stabilitu Číny kvůli Severní Koreji?

Vraťme se však k filmu Most přes řeku Kwai, ve kterém plukovník Saito připravuje vraždu všech britských důstojníků a zároveň se pokouší pod japonským komandem a s manuální silou zajatců postavit most přes řeku Kwai. Most však neroste tak rychle jak by měl dle uloženého termínu otevření železnice pro japonskou invazi do Indie; netrvá déle než týden, že plukovník Saito uznal převahu anglických důstojníků ve věci stavby mostu; propustil plukovníka Nicholsona z věznic, předal vedení výstavby mostu do rukou britských důstojníků, a nejkrásnější most překlenul řeku Kwai a otevřel cestu k invazi do Indie.

Nemíním popisovat finále filmu, a kdo si nepamatuje, jak film o střetu civilizace končí, pak má důvod film zhlédnout znovu.

Podstatné, dokonce poučné z filmu vyplývá, že civilizace zpravidla zvítězí nad barbarismem a tři čtvrtě století po zfilmované události patřila Japonsko mezi civilizované země; osmáza, prosakování civilizace vždy vyhrává nad zpustlým barbarismem fašismu, nacismu i komunismu, protože ideologie na trůnu má jepičí život.

Prezident Trump je osobnost, kterou napohled zmatečný počátek jednadvacátého století potřeboval, a díky demokracii je u kormidla.

Do severního Ontaria už přišlo jaro, přiletěli ptáčky-zpěváci a přejeme si mír na celém světě. ■

Po mnohaletém pobytu v Německu žijí již téměř jedno čtvrtstoletí v Lucembursku, v zemi českých středověkých panovníků, která byla kdysi nedílnou součástí mé vlasti. V zemi mezi Německem, Francií a Belgií, velké jako ně-

který z kraji dnešní České republiky. V zemi, jež dala Evropě v osobě lucemburského rodáka a pozdějšího významného francouzského politika Roberta Schumanna spolu s Jeanem Monnetem, „otce“ dnešní Evropské unie, stejně jako jejího současného nejvyššího představitele Jean-Claude Junckera. Z iniciativy Roberta Schumana v padesátých letech minulého století vzniklého ESUO - Evropského společenství uhlí a oceli - zvaného též „Montánní unie“, se přes řadu mezistupňů jako EHS, EURATOM, OECD na základě „Římských smluv“ z roku 1957 začala v 90. letech 20. století postupně vyvíjet Evropská unie v dnešní podobě. Neustále se (až nezdravě rychle) rozšiřující společenství evropských národů je bohužel v současné době nemocné a bojuje o přežití. Žijeme zde, v srdci Evropy, dlouhá léta evropské euforie - dobu, kdy jsme po překonání problémů někdejší nenávisti mezi Německem a Francií, dvěma stěžejními evropskými státy, věřili v myšlenku vytvoření „Spojených států evropských“ po vzoru USA. Jak se později ukázalo, věřili jsme v myšlenku sice

Evropa snů a skutečností Jan Vaněk

ušlechtilou, avšak v praxi nerealizovatelnou. Nerealizovatelnou vzhledem k etnické a jazykové rozmanitosti Evropy stejně jako vzhledem k často nepřekonatelným národním odlišnostem včetně rostoucí byrokracie a egoizmu jednotlivých členských zemí.

Ve vesničce Schengenu, vzdálené od nás pouhých pár kilometrů, byla v roce 1985 podepsána dohoda o Evropě bez hranic, k níž se postupně přidávaly další evropské státy. Všeobecná radost z překonání nacionalistických tendencí minulosti nebrala konce. Nikdo si hrozilí nebezpečí neuvědomoval, či nechtěl připustit.

To však nepřišlo z čistého nebe. Rostoucí nespokojenost se současným stavem unie, postupně se měnící „bezpečný český sudem“ na tzv. „Transfer-Union“ s přeléváním miliard eur ze severu na jih kontinentu, zapustila natrvalo své kořeny již v minulých letech. Technokraty, otržené od reality Evropanů, nejlépe definoval v nedávném rozhovoru pro německé noviny DIE WELT Karel Schwarzenberg slovy: „V Bruselu jsou přesvědčeni o tom, že jsou ti nejlepší. Moje obavy se netýkají vnějších nepřátel EU, netýkají se ani Putina, ani Trumpa, či kohokoli jiného - týkají se neschopnosti EU realizovat potřebné reformy. Staré Rakousko-Uhersko nezaniklo po první světové válce ani kvůli spojnictvům, ani kvůli Masarykovi, nýbrž kvůli neschopnosti se reformovat v posledních desetiletích 19. století“.

V tom vidíme i my podstatu současného evropského problému. Jak shora řečeno, vzdalovalo se vedení EU stále více od reálných problémů obyvatel Evropy, kteří si přejí zachování národní identity na straně jedné se společnou koncepcí EU ve stěžejních otázkách jako její obrana a další na straně druhé. Přejí si společné jednání v zásadních problémech, které jednotlivé členské státy nejsou schopny řešit samostatně - namísto definice přípustného zakřivení „evropské“ okurky.

Nekompromisní kritici dnešní EU nazývají současné bruselské vedení EU nedemokratickou, netransparentní či dokonce nelegitimní organizací, umírněným vadí bezalternativně působící způsob rozhodování vedení EU.

Ladislav Mňačko by to zřejmě ještě dnes nazval pojmem „jak chutná moc“. Poctiví Evropanů by se pak daly vyjádřit nám všem známým rčením „o nás bez nás“. Holandský filozof a znalec EU Luuk van Middelaar to definoval slovy: „...přesplížili svévolné bruselské byrokracie ubíjí politický život Evropy“. V současné době je každá, i sebemenší kritika považována bruselským mocenským aparátem téměř za „rouhání se bohu“, za něco, co musí být již v zárodku potlačeno. Přičemž je zcela jedno, zda kritika přichází zleva, či zprava. Důsledkem toho je pak apolitický, exkluzivní způsob vedení EU, politika špatně „čitelná“ pro miliony Evropanů, citících se stát „mimo dění“. Pro ty, kteří by měli být nositeli společné evropské myšlenky. Největším problémem EU je pak Rada Evropské unie, zvaná „Rada ministrů“. Francouzský ekonom Thomas Piketty k tomu dodává: „Tato evropská instituce je strojem produkujícím nenávist. Je nefunkční ze dvou důvodů: daný systém zabraňuje demokratické diskuzi v Evropě. Ministři jednají za zavřenými dveřmi, legislativní práce vykonávají diplomaté a úředníci, zastávající spolu s ministry pozice jednotlivých členských států. Tím se vytváří dynamika podobná OSN. Jednotlivé členské státy se staví buď vítězi, nebo poraženými. Druhým problémem je pak přechod národní exekutivy do evropské legislativy. Piketty navrhuje novou organizaci s vytvořením druhé komory Evropského parlamentu.

Za současného stavu, kdy je Evropa zaměstnána celou řadou jiných problémů, jako jsou Brexit či uprchlická krize, je naděje na reorganizaci EU mizivá. Rozhodující roli pro další osud Evropy sehrávají nadcházející prezidentské volby ve Francii, jejichž výsledek se v současné době nikdo, po neblahých zkušenostech s Brexitem, neodvažuje předpovědět. Společná politická a ekonomická orientace starého kontinentu zůstává tedy i nadále „špatně čitelná“ a je hádankou nejen pro obyvatele Evropy. ■

Rytíř české kultury

(Dokončení ze str. 1)

noval dokonce i sbory.

Hned na druhý den jsem měl svou samostatně celovečerní vystoupení v jazz Klubu UNGELT, nacházející se v blízkosti Staroměstského náměstí hned za Týnským chrámem. Měl jsem jedinečnou příležitost být doprovázen vrcholnou jazzovou skupinou - Trio Josefa Vejvody, se kterým jsem měl už v minulosti ně-

kolik úspěšných koncertů.

Výběr skladeb byla čistě moje záležitost, takže jsem zvolil směs různých hudebních žánrů od klasického swingu přes Broadway Musicals, šansony i známé skladby pop music až k jazzovým variacím na známá témata z reper-

toáru klasické hudby.“

Nutno zdůraznit, že se tento Mezinárodní Festival MENE TEKEL postupem času stal jedním z padesáti nejúspěšnějších kulturních projektů v Praze a během té doby se mohou diváci setkat s mnoha významnými osobnostmi

nejen hudebního světa.

Žije mezi námi celá řada zajímavých osobností různých oborů lidské činnosti, s různými zásluhami o rozvoj či uplatnění moderních postupů do života. Však zatím máme v naší komunitě jen jediného Rytíře české kultury. Uprímně jazzovému houslistovi blahopřejeme.

O jazzmannovi čtěte více na:

"WHO'S WHO" in the "Toronto's

Many Faces" publication, chapter

"Prominent Torontonians" •

Winner of the National All-Canadian Musical Competition "Canada

Senior Star Final" • Winner of

the Provincial Musical Competition "Senior Star" • Winner of the

"Canada National Jazz Award" •

Semi-finalist in the "Canada's Got

Talent" • Featured in the Canada

Promotional Publication, chapter

"Famous Slovaks & Czechs In

Canada", také na jeho webu:

www.edvokurka.com

-vk-

Po stopách dávnej Bratislavy Vladimír Tomčík

■ Oslavy Cyrila a Metoda bývali najprv v marci, pre chladné počasie ich presunuli na júl ■ Mária Terézia požiadala pápeža Pia VI. o povolenie uctievať v ríši oboch slovanských vierozvestcov a Svätá stolica v roku 1777 určila termín osláv na 14. marca ■ Už Karol IV. podporoval v Čechách kult Cyrila a Metoda.

V Olomouckej arcidiecéze sa kult Cyrila a Metoda pestoval od 14. storočia a v úvode spevníka Cantus Catolici z roku 1655 sa píše, že nadväzuje na starobylú tradíciu, ktorú u nás solúnski bratia zaviedli.

Mária Terézia požiadala pápeža Pia VI. o povolenie uctievať v ríši oboch slovanských vierozvestcov a Svätá stolica v roku 1777 určila termín osláv na 14. marca. Dôvodom žiadosti malo byť, že veľkú časť obyvateľstva ríše tvoria Slovania.

Iné pramene uvádzajú, že panovníčka so synom chceli získať sympatie gréckych katolíkov v Haliči.

Po sťažnostiach viacerých vplyvných cirkevných hodnostárov, biskupa Štefana Moyzeša a ďalších chorvátskych, moravských a českých biskupov, ktorí namietali, že vzhľadom na chladné počasie polovica marca ešte nie je vhodná na organizovanie púte, pápež Pius IX. v roku 1863 pre-

ložil oslavy na 5. júl.

Či Cyril a Metod prišli na Veľkú Moravu práve v tento deň, alebo až na jeseň, či dokonca na jar nasledujúceho roku, však nie je dôležité.

Pri príležitosti milénia v Ríme prebiehali oslavy v chráme San Girolamo degli Schiavoni. Uskutočnil sa obrad ekumenického charakteru nielen v latinčine ale aj „v starom slovanskom jazyku“ a slávny Franz Liszt, ktorého pápež poveril spoluorganizovaním osláv, zložil hymnus na slová srbského básnika Meda Pučica (veľkého podporovateľa Šafárikovej všeslovanskej vzájomnosti). Slavim slaveno Slaveni, tisícuročnú godinu.

Nemožno diskutovať o tom, že bratia si spolupatróni Európy a neprišli len pismo, ale do jazyka ľudu prekladali liturgické a biblické texty.

Názor na význam, vplyv a uchovávanie tradície Cyrila a Metoda sa medzi historikmi interpretuje rôzne, od vyznávania, akceptácie až po negáciu prezentujúcu svoj postoj najmä na odmietaní legiend.

Ale reálne. Ako merať historické vedomie, a ktoré historické vedomie národa nevychádza a nespočíva na mýtoch či legendách?

Patrónka Francúzska Jana z Arku prežila storočia, kým ju až v roku

1920 vyhlásili za svätú. Nehovoriac o trojedinom zaujatí vlastní našich južných susedov či oráčoch v Čechách a v Taliansku.

Faktom však je, že 5. júl je v našom kalendári štátny sviatok a straty hospodárstva spôsobené voľnom trápia najmä zástupcov pobývajúcich v blízkosti sošky Manneken Pise.

Jeden z nich, inak aj odborník na otváracie hodiny supermarketov či umeleckú hodnotu jazdeckých súsoší, sa o Sviatku Cyrila a Metoda vyjadril, že nám sice priniesli pismo (čo sice považuje za významnú udalosť), ale ak by ho neprišli oni, tak by ho doniesol niekto iný. Potom by vraj bolo treba oslavovať aj toho, kto vyniesol koleso, mobil či čísla.

Isto, každý má právo na názor a deklarovaná pravda nemusí byť vždy pravdou, pravda môže byť subjektívna, otázna i diskutabilná. Ale azda nikto nebude polemizovať so starými antickými múdrosťami.

A jedna z nich hovorí: Calutium non est vitium, sed non prudentia indiciū - plešina nie je chybou, ale ani znamením múdrosti. ■

ZDROJ: [HTTPS://BRATISLAVA.SME.SK/C/20490685/OSLAVY-CYRILA-A-METODA-BYVALI-NAJPRV-V-MARCI-](https://bratislava.sme.sk/c/20490685/OSLAVY-CYRILA-A-METODA-BYVALI-NAJPRV-V-MARCI-)

● Právě jsem viděla film, znamenající v tvém životě zastít předěl. Uprímne doznávám, že mě nečekaně silně oslovil. Přinutil jsi mě také přemýšlet o tom, jak člověk v tak mladém věku dospěje k rozhodnutí, že se chce věnovat tak citlivému tématu?

Když člověk najde myšlenku a ta ho drží, tak ví, že to prostě musí udělat. Začal jsem tu myšlenku rozepisovat a při práci se ve mně rodily různé pocity. Tento krátký film je do jisté míry odrazem dnešní doby. Cuddlers je nový fenomén společnosti, dnes nejčastěji v Japonsku, Anglii, Americe, Kanadě. Lidé jsou za tuto činnost velmi dobře placeni. Jedná se vlastně o symptom společnosti, která balancuje tak trochu na hraně digitální intimnosti a fyzické vzdálenosti. Zejména ve velkých městech nastává izolace člověka, který ale ve své podstatě není budovaný pro osamělý život.

Dotyk je potřebný od malička. Když není člověk objímán a laskán, nevyvíjí se zdravě, což bylo dokázáno na pokusech s opicemi. Použil jsem tedy servis cuddling, abych sdělil něco o naší společnosti, o tom, jak se rozvíjí a kam vlastně kráčí.

● Vždycky jsem si myslela, že autoři těchto námětů jsou lidé, kteří obdobným syndromem mohou být zatíženi. V tvém případě jsem si jista, že jsi měl dobré citové zážemí, z čehož tedy dedukuji, že jsi prostě hluboce citově založený a bohatý člověk. Kde člověk bere tu citovou bohatost, aby ji mohl někomu předat?

Myslím si, že těch 16 let studia a praxe psychoterapie mě opravdu obohatilo. Měl jsem možnost být a hovořit s lidmi, poznat jejich duše intimně a poznat lidskou povahu z různých stran a snažil jsem se porozumět lidskému duševnímu stavu. A to mi pomáhá při tvorbě filmového charakteru.

Otázkou je, zda takový vjem vychází z vlastní potřeby, nebo ze soucitu s jiným... Pro ilustraci: cítím to tak, že v každé části filmové role starého pána - kterému manželka zemřela a neumí žít bez ní, proto přijde pro tuto službu - se mi vybavila moje babička, můj milovaný člověk - a její soucit jsem přenesl do role filmového Petra. Některé charaktery jsou autentické, vycházejí tedy z nitra, jiné z pozorování lidí a z let praxe psychoterapie.

● Postava Petra mě přivedla skoro k slzám. Mnohdy ses pohyboval i na pomyslné hranici kýčovitého sdělení, ale nepřepadl jsi tam... zachoval jsi vybalancovaný pohled na tíživé až krajní situace...

Vybíral jsem, až jsem našel toho pravého člověka. Věděl jsem, že bez toho pravého nemohu dosáhnout kýženého výsledku. Nesprávný člověk roli se specifickou atmosférou nevytvoří. Herec musí buď nějak psychospirituálně pochopit potřebný charakter anebo musí mít nějaký aspekt požadovaného charakteru v sobě. Nemůže prostě hrát, ale musí být, musí v sobě nalézt něco, co je s požadovaným charakterem spojené, mít alespoň onen aspekt člověčenství. A tak jsem hledal lidi s takovým charakterem anebo alespoň se vztahem k tomuto charakteru, kteří by byli schopni být v té imaginaci člo-

věka, kterého jsem ve filmu vytvořil.

● Jak tě napadalo ukončit film zrovna takovým zúsobem? Jde o příběh, a i když je velice tichý až intimní, odvíjí se jako detektivka, a najednou se objeví rozuzlení: mladá žena si uvědomuje, že se v samotě vlastně sama nachází, že její profese je v

tuto potřebu probudil... Mj. herečka získala první dvě první ceny za vedlejší herecký výkon.

● Jsi také psychoterapeut, co bys řekl lidem, kteří mají pocit, že takovou roli člověka vedle sebe alespoň na chvíli potřebují?

Profesi cuddlera neodsuzují, mys-

performanci atd. Nedá se říci „udělej to zlostněji, energičtěji“ apod., to se nedá, protože takový pokyn udělá herec povrchově, a to je málo. Nopak, herec musí najít potřebný vyjadřovací prostředek z vlastního nitra, k čemuž poslouží různé efektivní způsoby a techniky, ale režisér se na to musí dostatečně připravit, aby herce

tek v Jižní Koreji. Tenkrát to bylo živé vysílání pro milióny diváků, doprovázel jsem ji na bicí (percussion): když vyšla moje žena na led, naše oči se spojily a najednou byl svět náš. Provázal jsem ji a ten svět se spojil jako naše srdce a já jsem cítil jenom lásku a radost.

Syna bereme vždycky s sebou, jezdí s námi od svých čtrnácti týdnů věku. Byl s námi ve Švýcarsku, Japonsku i v té Koreji. Má silný vztah k nám oběma, a přirozeně opatně.

● Docela mě překvapila přímočará dějová linka filmu, jeho tradiční dramatická stavba – úvod, vyvrcholení a jednoznačný závěr, který nenechává diváka tápat. Mnoho filmařů si rádo hraje na „nové formy“ pojetí filmu a tak častěji spíše zamlží příběh, než aby rozkrýl jeho nitro.

Ve filmu, který má intenzivní děj – kupř. kde jsou zbraně apod. – často není až tak náročné udržet pozornost divákovu. Složitě to je ve filmu spíše tichém až intimním. Takový pak chce více intenzity, síly jiného charakteru než jen fyzického. O to se vždycky snažím.

● Kdo je tvým vzorem, učitelem?

Dám na svoji intuici, vybírám si podle toho, co cítím jako formu subjektivní pravdy a zeptám se na reakci. Mám několik lidí, jejichž práce si vážím a obdivuji jejich mistrovství (kupř. Ingmar Bergman - Švédsko, Pedro Costa - Portugalsko, Andrej Tarkovskij - Rusko, A.G. Alejandro González Iñárritu - Mexiko, Miloš Forman - Česko, Wog Kar-wai - Honkong. Mentora nemám.

● Od prvního momentu, kdy ses pro film rozhodl, co všechno se muselo v tobě změnit, jak cítíš sám vlastní přerod?

Můj přerod na film ve mně započal před sedmi lety psaním skript a scénáře, a technická stránka věci zhruba před čtyřmi lety. Zajímalo mě všechno, co člověk k té profesi musí znát a umět - četl jsem knížky, pozoroval život, trávil dlouhé chvíle analyzováním denních prožitků, každý den si беру do snu, co jsem prožil, abych o tom přemýšlel. Film má svoji syntaxi, slovník, rytmus atd. Když je film úspěšný, interakce všech těchto momentů dává pulz filmu, který rezonuje v divákovi - něco jako hudba. Věřím, že na úspěšnou kariéru ve filmu potřebuje direktor cit, jak intuitivně propojit všechny elementy a „vidět“ film dříve, než byl nafilmovaný. Někdy, když skončil scénář, sedím před prázdnou stěnou a v duchu si promítám napsaný film, střih po střihu. Samozřejmě, film je drahé médium a studio a sponzoři musí vědět, že direktor je schopný vytvořit úspěšný film.

● Znáš tě jako člověka spíše vážného, myslíš, že se od tebe dočkáme filmu s humorem?

Když bych volil humor, tak satiru. Možná něco bude, nápady mám různé, ale nejraději mám film, který nutí o něčem přemýšlet. Celovečerní film spotřebovává dva roky života, a nemám chuť dávat dva roky života jenom pro pobavení.

● Kam dál máš namí-

➤ 8

S BOHDANEM TUROKEM

Krátký film The Cuddler Bohdana Turoka byl vhodnou příležitostí k rozhovoru s jeho tvůrcem. Už dlouho jsem měla v záměru chvíli posedět s mladým mužem, kterému při prvním pohledu život plyne v poklidu. Klid je ale jen relativní. Každá chvíle manželského páru - Bohdan i jeho žena Shae Lynn - je protknuta tvořivostí. Oba jsou talentovaní umělci, vzájemně se doplňující, žijící dynamický život svého specifického světa.

podstatě past na ni samotnou...

Ten konec mě napadl jako první. Říkal jsem si, že ta, která nejvíce dává, nejvíce potřebuje. Říká se přece dělej druhým to, co bys chtěl, aby dělali oni tobě - parafrázuji. Já si myslím, že si vytváříme životy, které nejvíce potřebujeme jako to psychologicko-spirituální emocionální hnízdo okolo sebe, které nás drží. A takový svět asi potřebovala. To, co je v pozadí, co nevidí, tak to je o její matce, která trpěla depresí od narození dcery, a děcko se pozná v obraze tváře matky - je to jako v zrcadle - a dítě cítí, když matka je v depresi, když je do svého nitra ponořena - takže tam chybí ona reakce - dítě jako by plave, a není odrazem citu. A to je právě historie že-

lím si, že je to dobrá náhražka, ale na druhé straně - když objímám člověka, tak ta potřeba vychází z jiného místa než z potřeby peněz. Je tam vnitřní impuls vůči tomu člověku: chyběl mi apod. - cuddler je podle mě nekonečně kontraproduktivní profese.

● Známe tě jako hudebního skladatele, známe tvoje fotografie, dnes už i film, tedy jako režiséra a scénaristu. Každý obor má svoje specifika, co se ti jeví jako nejtěžší?

Když chce člověk napsat text, napíše knihu, ale režisér filmu komunikuje v obrazech. A převezení slova do obrazů efektivně tak, aby se obraz dostal do podvědomí člověka - to je ta

ke kýženému výsledku přivedl.

● Prošel jsi mnoha etapami profesionálního růstu, čím tě která obohatila? Uvědomil jsem si, že film je souhrnem všech těch věcí, které jsem dělal. Když dělám film, tak je tam fotografie jako vizuální komunikace, je tam rytmus, je tam režimování herců a rozvoj charakterů, s čímž mi praxe psychoterapeuta velmi pomohla, a filozofie je ono téma. Ale skládám si také hudbu k vlastnímu filmu - tak je tam i emocionální podtext. Je to můj gestalt - spojení všech elementů ve filmu vrcholí. Viděl jsem práci svoji maminky od dětství, nejprve v televizi a v dokumentárních filmech, později na divadelní scéně. Tvořivá energie a smysl pro estetický prožitek byl a je stále v mém životě přítomný.

Začal jsem, když mi bylo 38. Měl jsem trochu strach, neboť je to nový svět, a při psaní scénáře jsem si uvědomil, že každý prožitý moment mého života, každá kapka mého pocitu i zklamání - to všechno se vlévá do filmu. Kdybych žil třikrát tak dlouho, tak by se to tam stejně vlévalo. Prostě všechno mě k tomu vyvedlo a neumím si představit lepší médium než je film.

● Je možné, že by ses chtěl s tolika zkušenostmi uplatnit také jako autor? Ne, děkuji raději bych po malých částech kladl filmem otázky, aby v podvědomí člověka rezonovaly, aby ten, kdo se na film dívá, chtěl doplnit v sobě, co mu event. chybělo. Obraz prochází přes podvědomí - snímé v obrazech, ale komunikujeme slovy, takže raději tvořím přes to podvědomí než přes vědomí, kudy se pohybuje slovo. Raději tedy film než knížku.

● Jak se daří skloubit tvorbu s rodinným životem? Tvoje žena je špičková krasobruslařka, máte syna... Filmovat, režimovat, komponovat - to chce člověka celého...

...a ještě jednu polovičku, moje žena je úžasná a tvořivá člověk. Když napíšu skript, hodnotí ho první, stejně choreografii, když pracuji s někým, ptám se na její intuitivní reakci. Rozumíme si, podporujeme se navzájem, hodiny hledáme a tvoříme, aby divák dostal něco hodnotného.

● Jaký máš pocit, když vidíš svoji ženu na ledě a když ji doprovází vlastní hudbou?

Nejsilnějším byl v tomto směru záži-

nina filmového charakteru, která sice nemusí dělat tuto práci, ale vybrala si ji, protože podvědomě ji potřebuje, setkala se s charakterem, který v ni

nejtěžší část filmařů. Druhou částí je umět pracovat s herci - být vnímavý, umět v pravou chvíli zatlačit a ustoupit a vědět, jak dovést představitele k

Daněk – šťastný to přezývka-vec s parohy ke konci rozšířenými. Jeden „přežil“. Měl poslouchat na letošním slavnostním novoročním obědě na zámku v Lánech. Měla z něj být daňčí svičková pečeně na smetaně.

Nebyla. Hradní či láňští „odborníci“ ulovili, případně koupili jakéhosi danka (že by nějaký kříženec?), a tak na oficiálním jídelním listku se objevila „dančí svičková pečeně na smetaně“. A co víc, ke svičkové „kynutý nebo karlovarské knedlíky“. Ach

Nepovedená svičková, čeští politici a neologizmy

Miloš Vsetínský

jo, jedna ostuda „dančí“, druhá knedlíková. Kdyby kuchaři připravili svičkovou pečeně z kanče, byla by pochopitelně kančí (bez háčku nad „n“), pokud by z ní ovšem na lánském zámku neudělali kaňčí...

Češtino, češtino, ty už nemáš ani v sídle hlavy státu na různých ustlano. Možná (teď může, ale i nemusí následovat před spojkou interpunkční čárka) že jak hosté, tak jejich hostitelé ani nepřišli na to (teď před toutéž spojkou čárka bude, je náležitá), že jedí svičkovou, která není po stránce jazykové košer. I když o takové „obohacování“ češtiny není v Česku vůbec nouze, daleko kultivovanější, užitečnější a nakonec i zábavnější je depropriační tvoření nových slov, v našem případě z vlastních jmen politiků, jež nějak souvisí s jejich jednáním, činy, aférami.

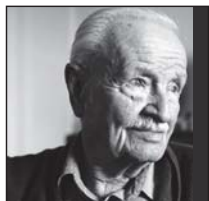
Vzpomenete si někdy z hojného množství takových neologizmů třeba na Grossgate, julinkovné, sledujete Nagygate, okamrujete, umíte haškovat, vybaví se vám občas Klausův hmat? A co třeba Mackovačka, hra inspirovaná „fackou“ M. Macka? A komu? No přece ministrům, jenž se proslavil jistou krabicí, dnes zvanou rathovka (nebyla to aktovka). Zrodila se pražská kavárna, máme havlroidy, sluníčkáře, kromě celé řady jiných také zemanovce, antizemanovce, zrodil se i pussydent, E. E. T. mimozemšťan s étéčkem a mezi mluvčími dokonce jeden mluvčáček. Inu, není mluvčí jako mluvčí.

Koneckonců už ani tunel, tedy podélná stavba pro komunikaci pod povrchem, a tunelář, dělník nebo odborník na stavbě tunelů, není to, co vždycky bývalo. A viróza jakbysmet... ■

MUŽ S LASKAVÝM POHLEDEM NA ŽIVOT

Josef Čermák

Jméno Turok není v mém životě cizincem. První toho jména, s kým jsem měl potěšení se setkat, byla Bohdan

nova maminka Olga, mimořádně talentovaná žena, se kterou jsme tvořili v letech 1988-1995 část československé televizní skupiny Okno - The Window - v Torontu, řízenou Milo Kubíkem. Český televizní kritik Jiří Vorač o skupině napsal, že tvořila pozoruhodnou, dokonce unikátní kapitolu. A jak by ne: skupina produkovala 75 půlhodinových programů (mezi nim interview s ministerským předsedou Václavem Klausem) a 28 audio-vizuálních záznamů s osobnostmi jako Tomáš Baťa, Anna a Otakar Širokovi, Josef Škvorecký a Zdena Salivarová, Jiří Traxler, Viktor M. Fic, Hana Pelnáková, Milo Komínek a snad nejpозoruhodnější ze všech, legionář První světové války, major Rudolf Hásek. A posledním byla sága rodiny Ottovy.

A bylo to také na tomto programu, kde někdy v listopadu roku 1994 (to mi bylo 70) mi Olga Turoková zazpívala narozeninovou zdravici, kterou prezidentu Kennedymu zpívala svého času Marilyn Monroe. Neuvěřitelně ten kouzelný akt opakovala o dvaletí roků později na oslavě, kterou dala dohromady a režírovala. Byla to oslava tak hladivá, že bych za ni dal rok života.

Část první

Promiň, Bohdane, že se k Tobě dostávám oklikou. Nejdříve Tě snad představím vizuálně: Všimly si Tě v instituci (nursing home), kde trávím závěr svého života, zdravotní sestry. Když jsem jim řekl, že jsi filmař, uspokojivě poznamenaly: Proto on je tak pěkný.

A teď Tvůj krátký životopis: Bohdan Turok se narodil na Slovensku, v devíti letech se s rodiči přestěhoval do Alžiru, potom do Německa a nakonec na Kanadu. Dvacet roků strávil studiem a praxí v různých oborech (včetně patnácti roků studia a praxe v psychoterapii v různých zemích světa, naposled túru v Asii). Pro své klienty skládá hudbu a pro agentury tvoří videa. Nakonec se rozhodl pro film. Jako filmař chce filmově ztvárnit témata, která si to zaslouží, aby byla ztvárněna, tématu spřízněná s laskavějším a soucitnějším viděním života. Jeho krátký film „Cuddler“ (Tulič) získal cenu za „Nejlepší mezinárodní krátký film“ (2015 – prosinec v Roma Cinema a Nejlepší krátký film - International Hollywood Verge Film Festival, Spring 2016). Film rovněž dostal cenu za nejlepší herečku. Bohdan nejenže napsal scénář filmu, ale

složil i hudbu a obsadil role.

Bohdan svůj život sdílí se svojí ženou – Shae-Lynn Bourne-Turok, světovou šampionkou v ledním tanci, a jejich pětiletým synem Kal Bourne-Turokem.

Část druhá

Ani Bohdan nebyl úplným cizincem v mém životě: setkal jsem se s ním před řádkou let v slovenském evangelickém kostele sv. Pavla v Torontu. Bohdan tehdy uvažoval o fotografování jako o možném zaměstnání, nebo alespoň jako jedné disciplíně, která by mu mohla být užitečná. Mne si vybral jako partnera malému klukovi. Ta fotografie se mi moc líbila: seděli jsme proti sobě, stařec a dítě, a doslova se očima zkoumali...

„Tulič“ nás svedl dohromady - nabízel zajímavé interview, inspirovaný člá-

Je na mladého muže našeho času nezvykle bohatý, voní laskavostí k lidem a úctou k starobylým hodnotám i k hodnotám, které se teprve rodí.

Na svých pracovních toulkách světem poznal oblasti, v nichž vládne islám, navštívil území věčného léta a písečných závějů, které skoro neznatelně poznamenaly (ale poznamenaly) jeho a kde stopu zanechal on. Je vděčný za krásnou náhodu daru života, za zážrak vnímání, za lásku k životu, za dar zodpovědnosti, za pokoru tváří v tvář bídě, za dar vidět druhé lidi srdcem, za dar přátelství a lásky. Smysl života vidí v zvedání výš a výše nebe, v našem přitakání všemu kladnému, v úsilí dolovat v našich srdcích a duších co nejlhouběji. Věř, že instrument, který může nejlépe sloužit jeho vidění života je film.

Část třetí

Rané úspěchy naznačují, že jeho rozhodnutí bylo dobře fundované. Krátký film Cuddler, o němž už byla podrobná zmínka, je kapka do světového rybníku filmového sexu a fyzického i mentálního násilí. Když jsem film viděl poprvé (aniž bych hlouběji vnímal, o čem byl), měl jsem dojem, že se dívám na elegantní a originální reklamu nového (prozatím) ženského zaměstnání, které bych nazval „tulení“ nebo „mazlení“. Hrdinka filmu nabízí mužům i ženám příležitost se k ní přistknout – přísně nesexuálně: když přst jednoho mladého mužského zázakníka se začne po pokožce hrdinky pohybovat ve směru jednoho z ohnisek pohlavního okouzlení, je skoro mazlivým klepnutím upozorněn, že tam se nesmí.

Také mne napadlo, že je to zaměstnání spojené s nebezpečím znásilnění a i vraždy. Tvůrce tohoto neobyčejně úspěšného krátkého filmu vidí však ve hře i jiné síly: skoro všichni se chceme alespoň někdy vidět jako agenti dobra. Tak i hrdinka se nevidí jen jako podnikatelka, ale i jako síla, která obšťastňuje své zákazníky aktem laskavosti.

Bohdanův film Cuddler byl oceněn jako nejlepší krátký film v sedmi zemích světa.

Druhý Bohdanův film, který by měl spatřit světlo světa před koncem tohoto roku, je Angels of death. Poselství tohoto filmu: Muž Smrt je při své práci zaujatý tím, jak velmi člověk chce žít. Na to není snadná odpověď: život opravdu není bečka medoviny. Muž Smrt lituje úděl člověka a nakonec se s ním ztotožní tak, že se vzdá své andělské role a stane se člověkem. Ale zrada není snadno přijímána ani mezi anděly: přijde Žena Smrt a Muž Smrt zabije.

To je samozřejmě jen čtyřřádková upoutávka na další Turokův krátký film s fascinujícím námětem. ■

S Bohdanem Turokem

(Dokončení ze str. 7)

řeno? Nedávno jsem nafilmoval a režíroval krátký film v Tokiu/Kyoto o člověku, který ztratil svoji přítelkyni, kterou tajně miloval, a přesto, že je ve velké metropoli světa, cítí se absolutně sám. A právě včera jsem dofilmoval poslední scénu mého němého filmu o dvou andělech smrti, kteří přijdou na zem, aby vykonali svoji práci, ale jeden z nich nemůže. Oba začínám editovat.

Píšu čtyři celovečerní filmy, tři z nich v kooperaci, zároveň jsem v předprodukci a připravuji se na režii krátkého filmu amerického producentky.

*****

Setkání s Bohdanem mě vždycky obohatilo. Nikdy jsem neměla pocit ztraceného času. Ani teď, kdy konzultujeme rozhovor a vzájemně se domlouváme na potřebných upřesněních či změnách. I v tak krátkém čase mi stačí předat spoustu cenných zkušeností velmi decentně, a člověk má pocit, že se stal součástí těch, na kterých mu také záleží.

Závěrem nabízím čtenářům výčet úspěchů filmu, o kterém byla řeč, a věřte mi, že stojí zato ho vidět:

Best International short film, Roma Cinema, December 2015, Hollywood Verge Film Festival, Spring 2016, v Berlíně získal film nominaci (Bohdan byl pozván na „red carpet“, ale byl v té době s manželkou v Japonsku, kde měl splečné vystoupení), film byl vybrán pro Filmový festival v Torontě k promítání v prosinci 2016. (Více na: <https://vimeo.com/bohdan-turok>) ■

DĚKUJI ZA ROZHOVOR

VĚRA KOHOUTOVÁ

FOTOGRAFIE POCHÁZEJÍ Z RODINNÉHO ALBA REŽISÉRA

PŘIJĎTE NA PROCHÁZKU...

scéna Nového divadla 28.-30. dubna, rezerv. (416)463-3182

Nové divadlo v Torontu se nachází ve 48. sezóně svého věku. Má za sebou dobrých sto šedesát titulů, kterými se zapsal do povědomí komunity až natolik, že v hledišti lze spatřit diváky širokého spektra věku i profese. Nemyslím si, že je to jenom zásluhou nové divadelní DNA, kterou v našem národě dědíme z pokolení na pokolení. Ovšem když se k divadelní krvi přidá zájem a kvalita, je o obsazených sedadlech hlediště rozhodnuto. Konečně, právě Nové diva-

Radka Tamchynová
Honza Šmíd

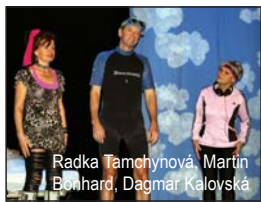
Lenka Kimla
Věta Marková

Lenka Kimla
Vlado Straka

Viktor Matějko
Zuzana Novotná

Radka Tamchynová, Martin
Bonhard, Dagmar Kalovská

Ivo Mejiř

dlo si zachovalo ve srovnání s ostatními komunitními akcemi poměrně

vysoký počet zájemců i přesto, že prošlo radikálními zlomy zejména v nenávratně ztrátě špičkových režisérů, herců a dramaturgů v jedné osobě. Tady si dovoluji vzpomenout v nás pořád živou trojici pánů - spoluzakladatele ND Adolfa Tomana, Tomáše Maška a Pavla Krále, kteří dokázali svůj soubor naučit mnohemu, co provoz a zejména vnitřní život divadla vyžaduje. Je snad pro toto století až příznačné, že žezla se ujímají ženy, jak předpověděly různé vědmy. A tak i Nové divadlo žije svůj dramatický život pod vedením schopných a obětavých žen, které si poradí nejen s herectvím - pro bohatý talent a zkušenosti vlastní, ale také s jeho vedením a režii. Ještě v nás doznívají úžasné představení o početném obsazení Jany Fabiánové jako režisérky, dramaturgyně i kostýmní designérky, stejně jako hry komornějšího ladění Dáši Beláčíkové. Obě dámy se tak octají v silně vypjatých situacích, i když mají kolem sebe lidi obětavé, schopné a ochotné udělat pro věc i to nejnemožnější. Tentokrát zhlédneme tak trochu pobázněnou komedii Antonína Procházky, který je nejen jejím autorem (v pořadí je to 11. hra, kterou napsal pro domácí scénu), ale hraje v ní i jednu z hlavních rolí. Ve světové premiéře ji uvedl shodou okolností ve stejnojmenném divadle v Plzni v únoru 2015. Na scéně torontského Nového divadla se ujala režie Dáša Beláčíková, která s herci a technikou pracovala na základě video záznamu z plzeňského divadla. O obsazení postav domácími herci mohl mít hlavní slovo autor hry, neboť u nás již čtyřikrát hostoval, takže je velice dobře obeznám s herectvím schopnostmi členů amatérského spolku. Mohl si tedy vést jako na domácí scéně, kde píše postavy na míru tamějším hercům. Kdyby vlastní divadelní scénou, nemohl by jí být více přínosný. To si určitě ta plzeňská pochvaluje (nevíte o někom takovém pro tu naši torontskou?).

Antonín Procházka je multitalentovaný umělec, a co navíc, vzácně pracovitý člověk. Není divu, že je trvale velmi zaměstnaný. Známe ho jako dramatika her - řekněme bulvárního či postelového typu, v nichž nastává obraz současnému životu, aniž by si o sobě právo někoho vychovávat či kritizovat. Spíše naviguje diváky situace definovat a zasmát se nad nimi. „Jeho komedie jsou lidové nejen proto, že se líbí lidem, ony se líbí právě proto, že jeho postavy mají v sobě ideály. A protože ta Procházka víra, že člověk má nějaký svůj ideál a že má v sobě něco dobrého, takto si myslím, že jeho tvorba rezonuje,“ charakterizuje autora ve snímku TV Art Ondřej Šrámek, kreativní producent ČT. Rejstřík jeho působnosti obsahuje hudební komedie, operety, muzikály věhlasného titulu, kupř. Mamma

Mia! - a není divu, podle přísloví o spadlém jablku - je synem hudebního skladatele a dirigenta kroměřížské filharmonie, takže ho hudba provázela prakticky od útlého dětství.

Antonín
Procházka

Divadelní scény si jej předávají jedna po druhé včetně Národního divadla, různá renomovaná show mají zájem o jeho moderování, píše scénáře, poezii i písňové texty. Ke svým šedesátinám vydal rodilý Kroměřížan v roce 2013 soubornou knihu dvanácti her s názvem Nadčasové hry Antonína Procházky (musím dodat, že prvních dvanácti, protože tvořit nepřestal). Slova divadelní kritičky Marie Reslové tento fakt jenom potvrzují: „Antonín Procházka se stal fenoménem v českém divadle nejenom tím, jak prakticky každé dva roky vyhrál nový titul, ale i tím, že hodně spolupracuje s tzv. komerčními divadly. Stal se vlastně velmi vyhledávaným režisérem bulvárních scén a získal zkušenosti i z velkých jevišť a z inscenování muzikálů,“ (medailon o A. Procházce, TV Art). V Plzni, kde si okusil i život politika, aby definitivně o tuto roli zájem dále neměl, si ho velice váží. Je hostem všemožných redakcí, a když jdou Plzeňáci do Nového divadla, pak na 'Procházku', od kterého vědí, co mohou očekávat: uvolnění, humor soutěžící s ironií a sebelironií, svým způsobem i laskavost a pochopení hlavně však pro lásku, ve kterou si myslím sám věří.

Hra byla nějaký čas na čekací listině dramaturgického plánu Nového divadla, až se autorovi uvolnil týden pro Torontské. Oslovila ho jménem ND režisérka a herečka Dáša Beláčíková, která působí v amatérském souboru na čtyřicet let. Prošla celou řadou pozic herečky počínaje, přes produkční i asistentku režie, ale nejlépe se cítí v režisérském křesle: „...protože nemám ty nervy, když musím na scénu.“ Hra ji oslovila neobvyklým prostředím, v němž se děj odehrává „a pojetím je zcela jiná, než jsme doposud hráli, myslím, že je to pro naše herce 'challenge' a že mnohdy budou muset 'step out of their comfort zone', ale věřím, že to zvládnou dobře.“

Lenka Nováková, s jejímž uměním hereckým, pěveckým i tanečním se setkáváme na scéně ND a jinde od roku 1991, takže co rok, to role, se nyní ocitla v roli 'trhlé',

► 11

Výtvarnice Jana Lounová a Alenka Veselá
vždycky přinesou milé dekorativní předměty

Zatěžkávací zkouškou prošla o letošních Velikonočních také Prague Restaurant & Café pod novým vedením. Sešlo se tolik zájemců nakoupit něco zajímavého na sváteční stůl, že se v místnosti měli problém usadit, aby s radostí tak konzumovali oblíbenou dršťkovou, bramborový salát, řízek, gulášek, knedlíček... A ti druzí zase vzali zavděk domácímu pečivu Evy Zieglerové, potěšili se zbožím Milana Brodňanského, z krásy výrobků Jany Lounové a Alenky Veselé či z bižu Jablonexu, které prodával Pavel Votruba, a také byl zájem o domácí med, klobásky a sýry Jana Pisece či o knedlíky Renaty Kalovské. A byli i tací, co se potěšili krásou dřevě-

ných hraček Elen Klausové (Shepard Hut). Ale zastávka u dnes již pověstné Alexandry, Strudl Lady, znamenal nákup vesměs jablčkových excelentních strůdlů. Koupili jste si také? Dobrota, a vůbec všechno, co se už do nás ani nevešlo... tak, příště nanovo. Hezké jaro... -vk-

V sobotu 8. dubna děti z České školy v Torontu také oslavovaly pod vedením svých učitelek tradiční Velikonoce. Recitovaly básničky a z vajíček vyráběly zájčky. Radmila Locherová, babička malé Kaley, jim připravila malou velikonoční výstavku různých kraslic, obrázků, a co se nejvíce líbilo chlapcům - pomlázku. Společně si pochutnali na různých dobrotách. TEXT A FOTO -lr-

Poctu významnej slovenskej koncertnej a opernej speváčky ako i klaviristke, neskôr i pedagogičke Magde Szakmáry-Móryovej, vzdala knihou o jej živote hudobná historička Lýdia Urbančíková. Pod názvom ŽIVOT AKO STOROČIE predstavila rodáčku z Košíc, ktorá sa vypracovala na osobnosť uznávanej európskej umelkyne.

Magda Szakmáry sa narodila v Košiciach v r. 1905. Pochádzala zo šľachtického rodu. Už v detstve prejavila výrazné hudobné nadanie. Na Hudobnej škole v Košiciach začala študovať klavírnú hru. Po absolvovaní francúzskeho gymnázia v Budapešti pokračovala v r. 1923 štúdiom na Kráľovskom konzervatóriu v Drážďanoch, ktoré malo v tom čase vysokú úroveň. Klavírnú hru študovala u prof. Laury Rappoldi-Kahrer, mimoriadnej osobnosti hudobných dejín, bývalej žiačky Franza Liszta. Súčasne študovala i spev u prof. Louise Ottermannovej. Tu nadviazala významný styk s klaviristkou, rodáčkou z Bratislavy, Serafinou Vrabelyovou-Tausig, vdovou po slávnom Lisztovom žiakovi Carolovi Tausigovi. Počas štúdií M. Szakmáry často verejne

ZABUDNUTÉ HVIEZDY OPERNÉHO SVĚTA

Mária Chrappa (2)

koncetovala i s Drážďanskou filharmoniou. Štúdium na konzervatóriu završila v r. 1925 verejným koncertom s filharmoniou pod taktovkou generálneho riaditeľa Eduarda Morika. Hrala Koncert pre klavír a orchester Es Dur F. Liszta. Bol to prvý prípad, že vedenie tohto svetoznámeho orchestra pozvalo študentku konzervatória, aby s nimi hrala svoj absolventský koncert. Bol to i dôkaz o jej vysokej umeleckej úrovni hry na klavíri. Súčasne ukončila u prof. Ottermanna i spevácke vzdelanie. V ďalšom štúdiu hry na klavír pokračovala vo Viedni u ďalšieho Lisztovho žiaka, Emila von Sautera, v tom čase uznávaného svetového klavírneho virtuóza. Spevácke štúdiá si nekôr doplnila v Budapešti u opernej divy Terézie Krammer.

Po úspešných klavírných koncertoch vo Viedni, Bratislave a Budapešti pozvali Magdu Szakmáry na vystúpenie do rodných Košíc v rámci dobročinného koncertu Židovského ženského spolku v marci 1927. Hostom bola i operná sólistka z milánskej La Scalpy Ada Sari. Z tohto podujatia zachovali sa recenzie plné obdivu: "...úžasná technika, istý úder, hra s citom. To všetko ju predurčuje na veľkú umeleckú kariéru. Sme hrdí na našu rodáčku..." Ďalší koncert nasledoval hneď vo Viedni v Jazdeckej sále Hofburgu, kde hrala skladby Chopina a Liszta a ďalší koncert usporiadal Spolok viedenských akademikov, kde vystúpila ako členka združenia. Zaujímavá je okolnosť, že vystupoval tuná i Lajos Rajter, ktorý doprevádzal na klavíri svojho syna Ľudovíta Rajtera, ktorý hral na violončele. Neskôr popredný dirigent Slovenskej filharmónie. V tom istom roku sa M. Szakmáry predstavila na ďalšom koncerte v Košiciach, ale ako speváčka. Spoluúčinkovala na chrámovom koncerte maďarsko-nemeckej evanjelickej cirkvi v prospech organu kostola. Spievala árie z kantáty Bacha, Händla, Mozarta. Častú spoluprácu mala s významnou košickou klaviristkou Máriou Hemerkovou-Mašíkovou. Pražské maďarské noviny v r. 1928 písali s nadšením o Magde Szakmáry, obdivovanej všetkými vlastnosťami aké má

mat' koloratúrna sopranistka. V r. 1929 prišla jej ponuka z Londýna. Časopis Slovenský divadelný život uverejnil jej profil v článku plnom obdivu a uznania, kde okrem iného sa píše: "...Koncerty Magdy Szakmáry v Budapešti, Viedni a na československých pôdiach mali taký úspech, že sa ich odozva dostala až do Londýna. Vedenie Londýnskej filharmónie ju pozvalo na koncertovanie do Londýna a do škótskych miest. Predstavi sa i v rádiu BBC..." Okrem toho bola na jeseň vyhlásená v Londýne veľká hudobná súťaž klaviristov, ktorú usporiadala gramofónová spoločnosť Columbia. Na túto súťaž ju upozornil pred príchodom jej bratranec, Tibor d'Ehrmanns, skladateľ, klavirista, historik umenia, žijúci v Londýne (rodák z Košíc, vzhľadom na to, že osirel, adoptovala ho anglická rodina d'Ehrmanns). Súťaže sa zúčastnili spoločne a spolu predviedli skladby pre dva klavíre. Z 800 účastníkov sa umiestnili medzi prvými desiatimi. Výsledkom bolo nahrávanie pre spoločnosť Edison-Bell a ďalšie spoločné vystúpenia. Vo Wellsee im umožnila koncertovať milovníčka hudby pani Foster.

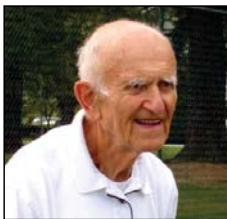
V Anglicku bolo prísne kontrolované pracovné povolenie. Keďže

► 13

ZROZENÍ NÁRODA V ROZMEZÍ STOVKY LET

Zdeněk Smejkal

Z filmů, uváděných na posledním Vancouvverském mezinárodním filmovém festivalu, mě silně zaujalo Zrození národa (The Birth of a Nation, 2015). Jako svou prvotinu je natočil americký černošský režisér Nate Parker, který je zároveň produkoval, napsal k němu scénář a ztělesnil hlavní postavu. Takže můžeme jeho snímek označit jako film autorský. Jeho titul se shoduje s názvem klasického výtvoru D.W. Griffitha z roku 1915. A že byl přitom pořízen k jeho 100. výročí, to přímo vyzývá ke konfrontaci obou děl. Griffithův němý snímek nebývá v televizi uváděn, tak si jej připomeňme.

Griffith v úvodu líčí, jak se v USA prosadilo otrokářství a jak se pak vyvíjelo. Vlastní děj se však pojí s občanskou válkou 1861-1866 - co se událo před ní, během ní a těsně po ní. Zaměřuje se na dvě rodiny, z nichž Stonemanovi žijí na Severu a Cameronovi na Jihu. Jejich synové se spřátelili, přičemž Ben Cameron se zamiluje do Elsie Stonemanové a Phil Stoneman do Benovy sestry Margaret. Milostný příběh však zůstává v pozadí, prvořadové jsou bitvy, ličené s velkým rozmachem. V jedné z nich stanou proti sobě Ben a Phil jako nepřátelé. Ale když je Ben těžce zraněn, požádá Phil svou sestřičku, aby se o něj v nemocnici svědomitě starala. Zavraždění prezidenta Abrahama Lincolna, který se zasadil o zrušení otroctví černochů, je předvedeno se stejnou skrupulózností jako bitvy. Je pochopitelné, že Griffith, syn jižanského podplukovníka, prezentuje události důsledně z pohledu konfederace. Černoši páchají výtržnosti, vykrádají bělochy, holdují alkoholu a znásilňují bělošky. Kladné podání jsou jen ti, kteří zůstali poslušni svým pánům. A pokud je podporují severní běloši, jsou to ti nejhanebnější liberálové. Pozoruhodný je výjev, v němž je starý Stoneman potěšen, že se jeho chráněncem, mulat Silasem Lynchem, má oženit s běloškou. Když však vyjde najevo, že ta běloška je jeho dcera, šileně ho to rozzuří. V závěrečné sekvenci je dům Cameronů obléhán pomstychtivými černošky a s nimi spojeními seveřany. V poslední chvíli však přehrají na koních bojovníci Ku-Klux-Klanu v bílých kápích a pláštích a zaslouží se o nastolení pořádku. Film končí jejich oslavou. Základ USA byl vytvořen spojením Severu a Jihu v jeden stát. A Ku-Klux-Klanu v něm připadl zásadní podíl na formování amerického národa - s vyloučením

černochů.

Dodejme ještě, že Griffith propojoval velké celky s detaily, tj. panoramatické výjevy bitev s tvářemi jejich účastníků. Využíval paralelní montáž k ličení dvou souběžných akcí a jeho specifikou byla záchrana v poslední chvíli, kterou kulminovalo dramatické napětí. Vytvořil tak základy filmové řeči, tj. uplatnění filmových výrazových postředků odlišných od divadla a literatury. Oproti dosavadním kratičkým jarmarečným snímkům se Griffith s touto výzbrojí pustil do specificky filmového pojednávání nadmíru závažných témat společenských, národních ba i filozofických. Jeho Zrození národa se tak stalo kamenem úhelným nejen americké kinematografie, ale i kinematografie světové. "Jsme z něho všichni", prohlásil Sergej Ejzenštejn, čímž podtrhl, že všichni významní filmoví tvůrci vycházejí z Griffithových výbojů a dále je rozvíjejí. Kamenem úrazu tohoto arcidíla se stalo jeho rasistické vyznění. A právě ono vyvolávalo další reakce druhy bezděčné. Taková je i báseň černocha Langstona Hughesa I, Too (1926). Nedá se říci, že ji autor adresoval Griffithovi, spíše měl na mysli výpady proti černochům po první světové válce. A přece je při vši prostoduchosti vzhledem k onomu filmu velmi výmluvná. Přečtěte si ji. (Její český překlad od Jiřího Valje se mi sehnat nepodařilo.)

I, TOO
By Langston Hughes

I, too, am America.
I am the darker brother,
They send me to eat in the kitchen
When company comes,
But I laugh,
And eat well,
And grew strong.

Tomorrow,
I'll be at the table
When company comes,
Nobody'll dare
Say to me
"Eat in the kitchen"
Then.

Besides,
They'll see how beautiful I am
And be ashamed.
I, too, am America.

Báseň sama, psaná volným veršem, žádný komentář nepotřebuje. Leonard Bernstein ji později zhudebnil v cyklu Songfest, přičemž první a poslední verš upravil na I, too, sing America. Já dávám přednost původnímu znění, neboť bystrostně vyjadřuje právoplatnou příslušnost k americkému národu než jen Ameriku opěvovat.

Je s podivem, že tento nedořešený stav přetrvál do šedesátých let.

Tehdy se v roce 1964 přiznala černochům občanská práva a o čtyři roky později - po zavraždění Martina Luthera Kinga, který je prosazoval - také právo volební. Zdálo se téměř celé půstoletí, že je vše v pořádku. Když se Obama ujal své prezidentské funkce, kolovalo o Americe minulé, že je postrasistická. A Obama si vytkl jako jeden ze svých stěžejních úkolů tento proces zavřít. Když pak po osmi letech svou práci bilancoval, přiznal, že ta vize nebyla reálná a že rasové problémy přetrvávají. Ohleduplně se vyjádřil, že se Amerika za posledních 30 let změnila, ale nezměnila se natolik, jak bylo třeba. Teresa Spencerová, komentátorka Literárních novin a Parlamentních listů, okřídlená Obamou vyhýbavou výpověď lakonicky konstatovala, že "svými hezkými řečmi proti rasismu nijak nezabránil nárůstu rasového násilí a vraždění v USA". Taková byla situace, když se Nate Parker dal do natáčení své verze Zrození národa.

Načrtneme si co nejstručněji jeho děj. Ústřední hrdina Nat Turner je z otročený baptista, žijící v jihamerické Virginii a pracující na plantážích Samuela Turnera. Mezi černošskými otroky se šíří rozruchy. Místní kněz přesvědčí Samuela, aby dal Natovi kázat ostatním otrokům a odváděl je tak od nastavení na povstání. Když se pak Nat stane svědkem krutého týrání jednoho otroka, svého bližního, nabude přesvědčení, že dál nemůže pouze čekat a kázat. V srpnu 1831 se stává do čela zlobouřených otroků, kteří se zoufalou nadějí bojují za spravedlnost a svobodu. Povstání je potlačeno bílými osadníky, kteří jsou jakýmsi předevodem pozdějšího Ku-Klux-Klanu.

Pokud jde o uměleckou hodnotu Parkerova filmu, spokojíme se s tím, že získal hlavní cenu na Sundance Film Festivalu. Nazíráme-li jeho žánrový profil samostatně, jde o historické drama. Přihlédneme-li k jeho vztahu k dílu Griffithovu, není to ani remake ani parodie, nýbrž polemická rozprava. Ortografické zvládnutí filmové řeči využívá Parker k tomu, aby co nejzřetelněji demonstroval útlak černochů (pohříchu několik desetiletí před zrušením otroctví). Parker se také dal slyšet, že zvolil název svého filmu shodný s titulem díla Griffithova, aby jej "zcela záměrně ironizoval". Mířil tím zřejmě nikoli na hodnotu Griffithova filmu, nýbrž na jeho ideové vyznění.

Co říci závěrem? Griffith postavil tezi, Parker antitezi. Přál bych si, aby se mezi americkými filmaři našel tvůrce, který by se v otázce krystalizace amerického národa dobral syntézy, a to nikoli na látkách historických nebo fantastických, nýbrž na látce současné za posledního půstoletí - od zavraždění J.F. Kennedyho po zvolení Donalda Trumpa prezidentem a jeho dosavadní působení. Nebudeme na takové zpracování čekat dalších sto let? ■

Deset míst v Praze s ukrytou hudbou

Jana Fafejťová (2 dokončení)

Pražské varhany – ty nejstarší jsou v kostele Matky Boží před Týnem. Jsou dílem varhaníka Hanse Heinricha Munda a dokončeny byly v roce 1673. Největší pražské a druhé největší české jsou v bazilice sv. Jakuba. Jsou dílem českého varhanáře Abrahama Starky. Původní skříň je z roku 1705, byly mnohokrát přestavovány, naposledy v roce 2011. Varhany jsou největší a nejsložitější hudební nástroj, který více než jiné nástroje vzbuzuje obrovské emoce krásy, smutku, nadšení, slávy. Staré záznamy v kronikách hovoří o zvuku podobajícím se hromobitě.

7. Dům U Tří houslíček je ve spodní části Nerudovy ulice, jedné z nejkrásnějších ulic staré Prahy. Dům začínal svou historií ve středověku, pak ho zničil požár Malé Strany a byl znovu postaven v renesanci, a i pak mnohokrát přestavován. V 16. století patřil dvornímu malíři císaře Rudolfa II. Od roku 1692 pak houslařské rodině, jejímž zakladatelem byl Tomáš Edlinger z italské Cremony. V roce 1700 dali Edlingerové na průčelí domu domovní znamení – troje překřížené housle – jako památku na jejich tři houslařské rody. V dílně Edlingerů vznikaly mistrovské housle, na jedny z nich hrál samotný Beethoven. A ještě pověst – za tichého měsíčního úplňku u Tří houslíček uslyšíte, jak na jedny z houslí hraje sám

se o úžasnou barokní perličku, kterou právě hrabě Michna z Vacínova tady nechal postavit v letech 1717-20. Stavba se vyznačuje určitým rozměrově drobným měřítkem, elegancí a stylem, který už tehdy nesl předtuchu rokoka. Architektem nebyl ni-

kdo jiný než Dientzenhofer. Byla to jeho první pražská stavba po návratu z Vídně a byla zřejmě dost ovlivněna jak jeho učitelem Lukášem Hildebrandtem, tak i inspiračně stavbami ve Francii. Vila má skvostně zdobené interiéry s nádherným sálem v 1. patře bohatě zdobeným freskami. Také zahrada a nádvoří se mohou pochlubit sochařskou výzdobou od Matyáše Brauna asi z roku 1730. Na nádvoří představují sochy zápas Herkula s obrem a v zahradě antické božstvo jako alegorie na čtyři roční období. Vila Amerika byla později i mnohokrát prodána a stejně tak se měnilo její užívání, například tady sídlilo dívčí gymnázium Minerva. V roce 1826 zde vznikla zahradní restaurace už s

9. Mozartova Bertramka, usedlost nacházející se na Smíchově, získala své jméno po své někdejší majitelce Františce Bertramské v 18. století. Zpočátku měla usedlost charakter ryze viničního statku, jako i celá řada dalších obdobných staveb na Smíchově. V držení usedlosti se vystřídalo mnoho majitelů, nejdůležitějšími byli manželé Duškovi – paní Josefa Dušková a pan František Xaver Dušek, kteří ji začali vlastnit v roce 1784. Pan Dušek byl velmi dobrý pianista, skladatel a pedagog a paní Josefa výborná pěvkyně. Nejmenom do pražských dějin se Bertramka dostala přes legendární zdejší pobyt Wolfganga Amadea Mozarta, s kterým se Duškovi seznámili v roce 1777 v Salzburku. Mozart obdivoval pěvecké nejen umění paní Josefy, ale v nemalé míře i její ženské půvaby. Stal se na Bertramce častým hostem. Také německý spisovatel Schüring svého času napsal: „Bertramku lze zvat domem Mozartovým spíše než domy, které obýval v Salzburku a ve Vídni.“ Díky jeho pobytům a obdivu k paní Josefině zde vznikla dnes slavná árie Bella mia fiamma addio, jejíž napsání paní Josefa z Mozarta prý vyhládala dokonce za cenu, že ho zamkla v tehdejší pavilonu do doby, než skladbu napíše. Po smrti Duškových měla Bertramka další majitele a začala neobyčejně chátrat. Od roku 1995 je usedlost v majetku Národního muzea, které zde zřídilo památník Manželů Duškových a památník W.A. Mozartovi.

10. Zvon Zikmund v katedrále sv. Vítu na Pražském Hradě je největší český zvon z roku 1549. Jeho dolní průměr je 256 cm, výška 203 cm a odhadnutá hmotnost asi 16,5 tuny. Má neuvěřitelnou výzdobu světové úrovně. Byl pořízen jako náhrada za zvon Patron, který pukl při požáru Malé Strany. Lít se povedlo až na druhý pokus. Pak trvalo několik roků, než se vyřešilo jeho vyzvednutí na věž katedrály. Dříve zvonil poměrně často, v dnešní době se šetří a zvoní jen několikrát za rok. Ke svému rozeznění potřebuje 6 zvoníků, z nichž 4 rozhoupávají zvon a 2 obsluhují srdce. Puknutí srdce se v minulosti vždy pokládalo za zprávu o blízkém se podrobněji neurčeném nebezpečí či katastrofě. Každopádně dva měsíce po puknutí Zikmundova srdce v roce 2002 přišla do Prahy ničivá povodeň, a nejenom do Prahy. Tak ať počítám jakkoli, už těch příkladů s utajenou hudbou je deset. Mohlo by jich samozřejmě být mnohem více, připadá mi, že by se mi dobře psalo i o hudebním divadle v Karlíně, to by sem určitě mělo patřit, samozřejmě, asi i socha Bedřicha Smetany na Novotného lávce, která u Pražanů není příliš oblíbená, jeden z nejstarších hudebních klubů „U malého Glenu“, loretská zvonkohra, hudební škola pro nevidomé a co já vím co ještě dalšího. Ale pro dnešek ale už dost. ■

FOTO WIKIPEDIA

PŘIJĎTE NA PROCHÁZKU... scéna Nového divadla 28.-30. dubna rezerv. (416)463-3182

(Dok. ze str. 9)

jak ji nazvala, manželky Renaty zraněného režiséra ztělesněné – ze str. 9 ho Viktorom Matějkovičem: „...je to mnohem jednodušší, projekce Šesti žen byla opravdu náročná hlavně muzikálně, takže tohle, že hrajou pražskou ženskou (k čemuž nemám asi moc daleko, dodala sarkasticky), je pro mě legrace... trému nějakou určitě budu mít, ale máme to tak dobře nazkoušené, že když se přek-neme, tak se z toho vyližeme. Doufám, že diváci budou spokojeni.“ Dagmar Kalovská je v souboru ne déle než pět let. Délá pro divadlo spoustu práce, kupř. vede hraní se stará o některé props a šije kostýmy. Kde je raději – na scéně, nebo u šicího stroje? „Mě baví v divadle vlastně všechno, ono se to prolíná.“ Trémou stížená nebyvá a na premiéru se těší: „...prá-vě kvůli ní to dělám!, je na ní krásná atmosféra, naše publikum, všechny nás to hrozně baví...“

Jan Šmíd si dodnes pamatuje, když byl na scéně ND poprvé: „...to bylo v roce 1988, byl jsem milovník, bylo mi 20 let, byl jsem vysoký, tenký, hubený, to je dávno, poprvé jsem hrál v Pokoušení tanečnicka, role beze slova s Maruškou Klečkovou.“ Vypracoval se do hlavních rolí, což talentovanému herci nedalo mnoho práce, až na text, který si nechává na chvíli nejazší – tím je pověstný. Tentokrát coby Otakar, primář na JIP, bude jeho paměť zápasit s celou řadou odborných sloz v oboru medicíny: „...ale myslím, že jsem se hodně naučil na zkouškách, hra je dobře napsaná, je to konverzačka, Tonda ví přesně jako herec, jak se mluví na scéně, takže to jde člověku tak nějak samo do pusy...“ a velmi trefný, protože je pravdivý, je jeho dodatek „vesměs“. Vlado Straka, jehož rodnou řečí je slovenština, se nám představí ve své v pořadí třetí roli, v češtině. Tato postava není pro něj tentokrát němá, ale naopak toho dost namluví: „Myslím, že nemám s češtinou problém, mám hodně českých kamarádů, moji češtinu mi pomáhá dávat dohromady Martin Bonhard. Tím, že se stále pohybují v českém prostředí, tak tam problém nevidím...“ Vnímavé ucho divákovo zajistí postřehy, když se Vlado představí v roli Patrika (syn zraněného Jiřího a trhlé Renaty).

V technické kabince budou 'sedět', jak je již zvykem, Karel Tamchyna, světla, a zvukař Ivo Mejzr: „Zvuky a muzika má celkem 29 stop. Obě přivezi autor hry. Hudba je žánrově rozmanitá, kupř. Emmerich Kálmán – Čardášová princezna z roku 1915. Taneční kreace je na zpěv Franka Sinatry. Pak je tam trochu jazzu, klasiky a moderní hudba. Musím zvládnout pár zvuků – jako kupř. zvonění telefonu, která vyžadují přesné načasování. Určitě je to ale snadnější než živý zvuk v předchozí hudební hře Šest žen Jindřicha VIII.“ Radka Tamchynová, ta věčně mladá a svěží herečka je na scéně ND již třiatřicet let, se nám představí v různých dramatických, romantických i komických situacích. Jak ji sedí role (fakněme decentně) stopařky Simony? „Je mi ne blízká 'na tělo', ale svou rozvorností, nadsázkou a tím, že si ve hře mohu dovolit to, co si v běžném životě dovolit nemohu...“ Proč se lidé těší na premiéru, když je spojená s takovým vypětím?, zněla moje otázka: „Já sama chodím ráda na premiéry, protože tam nikdy člověk neví, jak to dopadne, jak to tam všechno bude společně fungovat, a o to na premiéře skoro vždycky jde...!“ zněla herečino logické zdůvodnění. Takže se máme na co těšit? „Samozřejmě, bude to pro nás procházka a pro diváky Procházka...“

Hovořila jsem jen s některými herci o jejich postavách, těmi dalšími na scéně jsou Lenka Kimlová, Zuzana Novotná, Martin Bonhard a Ivetka Marková – setava, která doposud nezklamala. A nepostradatelný technický sbor. Přijďte na 'Procházku', který po první zkoušce vůbec, kdy stál na jevišti s námi do pozdních nočních hodin hned po přiletu do Toronta (v domovíně bylo už pět ráno), prohlásil: „To jste mě překvapili...“ (a usmál se). Mám takový neskromný pocit, že spokojenosti. ■

PŘIPRAVILA VĚRA KOHOUTOVÁ

FOTO AUTORKA ZDROJ: WIKIPEDIA, PLZENSKÝ DENÍK.CZ (INFO TAKÉ NA STR. 2)

Nocturnes in the City presents:

EMIL VIKLICKÝ
Unique Jazz piano

JIRÍ LÁBUS
narrator

Emil Viklický ranks among the most distinctive artists of Czech jazz. Inspired by classical music and Moravian folklore, each and every one of his compositions is unique. He plays classical pieces and standard jazz.

It is an interesting fact that Nobel Prize nominee Herta a Paul Amirani chose Viklický's music to accompany his literary work.

TICKETS: \$25.00 at the door
Sunday May 28, at 5pm
Prague Restaurant, Masarykovo náměstí
Have duck dinner for only \$17.00
Call Mariana for food reservation +16.289.0283

www.nocturnesinthecity.com

Paganini. Ovšem pokud Paganiniho neuslyšíte, není třeba zoufat – můžete vstoupit do přízemí domu do viněného restauranta a tam vám určitě svou nabídkou vše vynahradí.

8. Není Amerika jako Amerika. V ulici Ke Karlovu se vila s tímhle názvem nachází. Pražané ji znají i pod označením Michnův letohrádek. Jedná

názvem Amerika, prý se v ní scházeli hlavně němečtí hosté, kteří doprovázeli rakouského arcivévodu Maximiliana do Mexika. Jiná verze tvrdí, že se zde scházeli ti, kteří se připravovali na útek z monarchie za lepší prací do Ameriky. Dnes patří vila Muzeu Antonína Dvořáka, které v ní provozuje hudební akce.

Když The second time around, tak především píseň ze 60. let, že? Tenkrát v podání třeba Franka Sinatry se slovy Sammyho Cahna a hudbou Jimmiho Van Heusena, kterou poprvé slyšeli diváci ve filmu High Time - jenže tam v podání Binga Crosbyho. Orchestr dirigoval Henry Mancini. Píseň, která byla nominována na Academy Award for Best Original Song... ale cíle nedosáhla, protože ji přeskočila veškerá originální už svoji intonací a rytmem a proslulou náladou píseň Never on Sunday... Autorem byl Řek Manos Hatzidakis, a že stejně jako ta nevyhrává i tato se tím spíše dostala do repertoáru každé pěvecké hvězdy (Petula Clare, Connie Francis Dalida aj.) i začínající hvězdičky. Do tehdejšího Československa dorazila také, interpretovali ji pod názvem Děti z Pirea - kdo? A malý test - jméno oblíbené dvojice? Ive-

Lud'kova radost i pýcha

Věra Kohoutová

ta Simonová & Milan Chladil. Paní Simonová, mj. pořád svěží dáma, dnes ráda vede v TV pořadech řeči o tom, jak to bylo tenkrát v minulém století, když... je chodící kronika interpretů populární hudby těchto let. I když jsme odbočili notně daleko, bylo to zavzpomínání příjemné.

Vraťme se do současnosti, opět skrze název The second time around. Tentokrát název nese nejnovější film, který běží v torontských, montrealských a vancouverských kinech.

Milý romantický příběh dvou seniorů, kteří od života už mnoho neočekávali, nicméně, každý nosil v srdci onen svůj nesplněný sen... jak to dopadlo? Není těžké uhádnout. Skoro by se jednomu chtělo říci, že film byl natočený jako propaganda dobrého zabezpečení seniorů na stáří optimismem, protože v opravdovém životě je tomu jinak. A tak mnozí, kteří zhlédnou tento snímek režiséra a producenta Leona Marry (společně s Sherry Soulesovou), v hlavních rolích s Lindou Thorsonovou a Stuartem Margolinem - si spíše z kina budou děj odnášet jako svůj nový sen...

Nemyslí si, že tento úsměvný smyšlený příběh bude lámat pokladny kin, ale přívětivá atmosféra, pěkná hudba a kultivované prostředí, vytvářený vkus - přece také nejsou k zahoezení ve všem tom neveselí, co se kolem nás děje.

A to nejlepší tedy na konec - kameramanem byl Luděk Bogner. Ten

Bogner, který přišel do Kanady v listopadu 1966 („zima, sníh - přiletěl jsem z Vídně, kde bylo docela hezké počasí. Měl jsem tady pár kamarádů, anglicky jsme moc neuměli, ale tak nějak jsme se do toho života dostali, a najednou je z toho bezmála padesát let...“), který miluje být za kamerou a fotoaparátem a všechno, co je v této souvislosti pro něho challenge, všechno, co je imaginativní, co vyžaduje fantazii a představivost vyššího řádu - bez nadsázky. Přesně to dokumentoval v režijních dílech na scéně Nového divadla - připomínám Hrátky s čertem a Tvrdohlavá žena z doby pro něho nejspíše nejšťastnější. Klasika, kterou nechal ožít i ve vlastnoručně vyrobených kulisách, v provedení režisérské představy klasické pohádky a báchory v podobě starodávného příběhu z doby zrodu české národní sou-
nálezitosti.

A když budete chtít vědět více o Lud'kových zálibách, pak na webu <http://www.opendoordesigns.ca/Newsletter/Newsletter%20-%202011/Newsletter%20Feb11.html>. Uvitá vás škála různých loutek, které s chutí vyrábí také Luděk. Má k těm malým postavičkám velkou úctu, vlastně skrze ně k lidem, kteří přinášeli do zapadlých koutů tehdejších rakousko-uherských vesnic kulturu a zprávy o dění ve městech a odnášeli si krásný český jazyk, který se tam mnohdy tajně uchovával. Ani jediný z těchto titulů se neuchází o uměleckou cenu. Jejich nejvyšší ambicí bylo zůstat v srdcích svých diváků. A to se povedlo „zouplna“. ■

FOTO AUTORKA

Mezinárodní situace se za prvních 100 dnů Trumpova prezidentování vyvíjí utěšeně, hlavně pro lidi, kteří nemají rádi různá pochybná stvoření jako je Kim v Severní Koreji s jeho osobitým účesem, nebo neúspěšného zubáře v Syrii Asada, popřípadě mají výhrady vůči řezníkům z ISIS. Je pravda, že Trump během kampaně vyhlášoval hesla jako Amerika na prvním místě a zdá se, že splnění tohoto hesla není tak jednoduché, jak si představoval. Na druhé straně mám dojem, že aby měl čas, sílu a soustředění na „Amerika na prvním místě“, tak potřebuje jistý klid a neaktivitu nepřátel USA a uklidnit spojene. Hlavně ty v předních liniích, jako Jižní Korea a Japonsko.

Změna z mírové linie za každou cenu (celkem chápu, že Obama chtěl dostat své Nobelově ceně míru) na připomínku, že Spojené státy mají větší vojenskou výdaje a armádu než tři další státy v žebříčku zbrojení je velmi ozdravná pro mezinárodní ovzduší i pro Trumpa a jeho domácí agendu. Změna v Bílém domě připomíná situaci, v jaké se ocitla Římská říše po Domitiánově náhlé, nečekané a všemi vítané smrti v roce 96 n.l. Senát zvolil císařem Nervu, ale ten měl 65 let a nebyl nejzdravější. Nerva a armáda se dohodli, že jeho nástupcem bude Marcus Ulpius Traianus, španělský generál. Nerva ho tedy adoptoval - způsob nástupnictví nebyl vyřešen po celou dobu trvání říše - a skončil v roce 98. Traján se rozhlédl po světě a zjistil, že Domitiánovo soustředění na bezpečnost vlastní osoby a mikro manažerování všeho - od ražení peněz po uniformy - nějak neinspirovalo sousedy říše k mírumilovnosti. Naopak, spíše to povzbuzením pro sousedy římské říše, aby zkusili, jak daleko mohou zajít a okusovat římské hranice a trpělivost.

Například dácký kral Decebal je do dnes rumunským hrdinou (stejně jako třeba Čingischán je mongolským hrdinou, jakkoli je pro ostatní asijské národy masový vrah). Decebal sjednotil dácké kmeny a vytvořil dácké království v 86. n.l. Sjednocení Dáku bylo zájmem chvalyhodné, neb se mezi sebou aspoň nervali jako dřív. Leč vytvoření jednotného království neznamenalo nějaký pokrok v dáckých občanských ctnostech, nebo v budování civilizace - jako první čin po sjednocení se Decebal vydal s dáckým vojskem na loupeživou výpravu do římské provincie Moesia, která byla prakticky nechráněná legiemi, a během normálního pálení a loupení se jim podařilo zabít guvernéra Moesie. Císař Domitian v roce 87 n.l. nebyl příliš schopný, ani se nesnažil vybrat schopného generála, a tak došlo k porážce římských vojsk. Od té doby až do nástupu Trajána bylo obtížné hlídat hranice s Dáci na východě a současně severní hranice s Germánií.

Po první porážce Decebala Trajánovými legiemi ve 103 n.l. byla uzavřena mírová smlouva, kde Decebal svatovavě slíbil, že už nebude loupat, pálit a vraždit v původně ospané provincii Moesia (přibližně dnešní Srbsko). Dohodu dodržel asi dva

roky, než se vrátil k původnímu loupeživému povolání.

Po další porážce od Římanů spáchal Decebal sebevraždu a část dnešního Rumunska se stala provincie Dacia, a dodnes tam lidé mluví latinou po dvoutisíciletém vývoji a říkájí si Rumuni (Romani, Římané).

Co napřed a co později? Eva Firlová

Během Domitiánovy vlády se také nějak zmatořila Parthie, na východ od řeky Eufratu. Řím dlouho a úspěšně držel Parthii v šachu tím, že si v Římě udržoval vždy nějaké princátové parthské dynastie, a když se Parthové začali rozpadat směrem na římskou říši, tak Senát, císař a lid římský

předvedl parthským vyslancům, jak hluboce si váží dotyčného princátka a jak by bylo vhodné, aby zrovna tento člověk usedl na parthský trůn. Znamenalo by to samozřejmě parthskou občanskou válku, takže se vody vždy zklidnily, a Parthové zase ctili řeku Eufrat jako tu správnou hranici mezi svými a římskými zájmy.

Ale Traján zjistil, že Parthové nějak během Domitiánovy vlády zpyšněli a dosadili na trůn Arménie svého klienta, ačkoliv Arménie byla už od dob Pompeja Velikého římským klientským královstvím, a arménští králové byli schvalováni z Říma. Tuto situaci vzal Traján jako příležitost, a než se zastavil, byla celá Mezopotámie římská provincie, a Arménie a Asýrie další. Traján se v přestávkách mezi válkami věnoval domácí agendě, jako zavedení dětských přídavků a budování infrastruktury, ale jeho hlavním přínosem byl postrach sousedů. Během své vlády adoptoval schopného Publia Aelia Hadriana jako svého nástupce, a když Traján zemřel v roce 117 n.l., Hadrián se stal císařem.

Teprve Hadrián se mohl věnovat důkladně domácí agendě poté, co Traján náhorně předvedl bojovným sousedům, co dokážou římské legie. Hadrián vládl 21 let. Většinu té doby processoval po celé říši. Usoudil, že je třeba konsolidovat a ne rozšiřovat, a tak se rozhodl, že provincie jako Mezopotámie, Asýrie a Arménie přináší více potíží, než užitek. Arménie se stala znovu klientským královstvím a Parthové slíbili na svou čest a svědomí (a dodali další parthská princátka jako rukojmí do Říma), že budou hodni a nebudou otravovat na východní hranici, když dostanou zpět Mezopotámii a Asýrii.

Hadrián odcestoval v roce 122 do

Británie, kde Římská říše musela udržovat tři legie na ochranu provinciálu proti severním keltským a pikt-ským kmenům, a místo válčení nařídil zbudovat zeď na severních hranicích provincie.

Pracovní síla byla levná, protože legionáři stejně dostávali plat, a byli

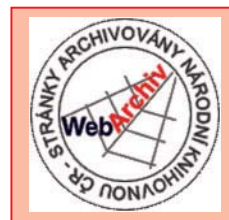
tedy posláni lámat kámen a kopat příkopy. Lomy patřily státu, který je pronajímali. Protože neprobíhalo schvalování ekologických organizací, domorodými kmeny a stavební povolení vydal císař, stavba zdi pokračovala svižně. 117 kilometrů dlouhá zeď byla postavena během šesti let, včetně věží i pevností, přesunu

tého obranného příkopu a dlážděné cesty podél provinciální strany zdi pro rychlý přesun vojsk. Odhaduje se, že jen zdí postavili legionáři (jejichž zhnusené protesty se dají ještě dnes číst jako graffiti v lomech, odkud přiváželi kámen na stavbu) 780 800 kubických metrů, když se počítá se zdi vysokou 5 metrů a 2,5 metru širokou. Do tohoto výpočtu se nezahrnuje pevnosti a pevnůstky postavené na dohled jedna od druhé. Zeď je z velké části viditelná dodnes.

V 21. století se jistý segment akademiků domnívá, co bylo účelem této zdi. 1800 let bylo historikům celkem jasné, proč byla Hadriánova zeď postavena. V Hadriánově životopise se říká „postavil zeď 80 mil od moře k moři, aby oddělil barbarů od Římanů“. To sice není politicky korektní, ale zato naprosto správné. Tedy dohady, zda to byl nějaký ekonomický tah, nebo ukázka římské imperialistické moci (to se dá rozvést do nekonečna) jsou celkem zbytečné.

Po tři století, až do konce římské vlády v Británii, sloužila Hadriánova zeď jako jasné vyjádření ochrany civilizace a současně jako upozornění na moc, zdroje a odhodlání římské říše. Císař Hadrián stavbu nařídil a přenechal její realizaci inženýrům a guvernéřům. Dále cestoval po římské říši, stabilizoval provincie, reformoval administraci, nechal stavět další velkolepé stavby jako mosty, silnice a akvadukty a úžasnou stavbu Pantheon v Římě.

Všechny tyto události od smrti Domitiána trvaly řadu let. Ale vzorec je celkem jasný: teprve když byly hranice říše zabezpečeny a nepříteli zastrašeni, mohli se císařové věnovat „Římské říši na prvním místě“. A stejně Trump zjistil, že jeho velkolepé plány pod heslem „Amerika na prvním místě“ se provedou nejlépe, pokud oddělí neklidné kmeny na jih od USA zdi, mírumilovně se dohodne se severním sousedem, krasavcem Trudeauem, a upozorní nepřátele po světě, že dosah USA je dlouhý a mocný. Pak se bude teprve moci věnovat svým slíbeným reformám a bojům v Kongresu. ■

Washington oficiálne uznal existenciu bolševického SSSR dost z pozhľadom. Prezidentom Woodrow Wilsonem jmenovaný ambasadom Joseph E. Davies vúbce nechápal tamjšiu Stalinovu dobu trčiacich let. Ještie znamenitjši a padoušsky se vyznamenával v Moskve pôsobiaci profesionálny žurnalista, Američan Walter Duranty, v USA velebený.

Molotov - Ribbentrop pakt o neutralite, vzájomnom neutočení, byl v Moskve slavnostne podpísan v srpnu 1939, jeden týden před nemeckým útokem na Polsko k započatí druhé světové války. Nacisté a komunisté si vyměňovali pochybné špióny ve službách západních demokracií.

Pak tedy v červnu 1941 započal plán Barbarossa, Hitlerův útok na širou Rus a z hanebného Stalina se stal partner západních spojenců a příjemce obrovského množství dodávek nejen válečného materiálu - vedlejších nikdy neužvančených, natož kdy splacených.

Na východní frontě objeven Katyn, tisíce mrtvol polských bojovníků, potvrzeno odborníky mezinárodního červeného kříže.

Západní spojenci dodržovali závazky, však proto nedošlo k americkému osvobození Prahy.

Je po válce, veletých hodnot se znovu všelijak rozjíždí. Jednak štedrosti Marshallova plánu, jednak realita Churchillova projevu na malém učilišti v americkém vnitrozemí v roce 1947 o železných oponách. Studená válka započala. V červnu 1950 ji následovala válka korejská s odhadovaným počtem snad milionu ztracených životů tam se utkvělých bojovníků. Jakési příměří bylo uzavřeno v roce 1953, korejský poloostrov je rozdělen na dvě radikálně různými způsoby si počínající státy: Jeden kvetoucí, druhý hynoucí, avšak netající se zásluskem rozpoutat nukleární inferno.

Kolotoč se nepřestal pohybovat s různými plasy a minusy: v tomto roce umřel Stalin, začátkem roku 1956 došlo k 20. sjezdu komunistické vládnoucí strany SSSR. Proslulý Chruščovův projev destalinizace, ledy se pohnuly, v Maďarsku vypukla revoluce, je osklivě potlačena, OSN nijak nezasáhlo.

Končilo však věšení ve velkém, nastala doba následné posmrtné rehabilitace, aniž by ovšem došlo k pořádnému vyúčtování s dychtivě se zaslouživšími věštelci.

Berlín, 1961, Zeď míru ztopořena. Praha, 1968, pražské jaro, zaslivil socialismus s lidskou tváří. Za pár měsíců téhož roku takové naděje přelal příjezd tanků sprátených bratrů ze sousedství. Nastaly roky temna, normalizace, abnormalizace.

Gorbačov se objevil s glasností a perestrojkou. Reagan s Gorbačovem se procházejí spolu v Moskvě po Rudém náměstí.

Rok 1991, kolaps Sovětského svazu, největší tragédie dvacátého století. Takto událost hodnotí Vladimír V. Putin, dřívější důstojník obávaně tajné policie KGB, nynější prezident post-sovětského Ruska, z mnohých směrů hodnocen jako prozatím největší postava nového století.

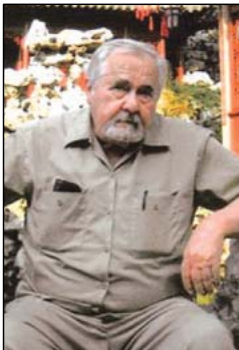
Kdyby došlo k obnově Sovětského svazu, jak Putin dychtí, byl by to stát rozsahem největším na světě

AMERICKÉ POKUSY POROZUMĚT PUTINOVÍ

Ota Ulč

- 17 milionů km2 povrchu zeměkoule, nyní s odhadovaným počtem 293 milionů obyvatel. Z nich 43% jsou etničtí Rusové, ruský jazyk jich ovládá 58%, druhým nejpočetnějším jazykem je ukrajinština, třetím je jazyk uzbecký.

Letos by se Sovětský svaz byl dožil přesně jednoho století vlády jedné

marx-leninské ideologie, jediné legitimní náboženské víry, již ovšem byl stoprocentní ateismus. Podle dosazitelých odhadů současné situace, těchto ateistů je pouhých 12%, převládá většina 54% křesťanů ruské ortodoxní víry. Na druhém místě jsou sunni muslimové - 24%.

Pět metropolí s největším počtem obyvatelstva: Moskva, Leningrad (původní název takto obnoven), Kijev, Taškent, Minsk. Průměrný GDP per capita v původním sovětském společenství dosahuje ekvivalentu \$6,899, na 76. místě na světě před Bulharskem. Sjedením, SSSR by svou ekonomikou předstihla Jižní Koreu a Kanadu, ale zůstala za Indii (1,3 miliarda obyvatel) a Francií.

Velikost rozpočtů: 1. USA, 2. Čína, 3. Saudská Arábie, 4. Rusko - to je na 2. místě počtem rozsahem svých vojenských sil - 4,3 miliard za Čínou - 4,6 miliard.

Přirodní hranice s pohorími: ty Rusko má všemi směry, pouze s jednou výjimkou, již jsou roviny směrem k západní Evropě. Rusko ale postrádá nezamrzající hlubinný přístup.

Gorbačov, strůjce glasnosti a perestrojky, byl odstraněn, aniž ale uvězněni či dokonce fyzicky zlikvidováni. Nástupce Boris Jelcin se prokázal jako nevražedný činitel, leč příliš značný alkoholik. Stal se příležitostí k pořádnému rozkradení národního majetku, k rozkvětu miliardářských mafianů.

A v čele nové elity se nejznamenitěji jevil Vladimír V. Putin, oficiální produkt KGB, s předchozí kariérou v 'Dederonii', dostatečně obeznán s německým jazykem a tedy i první tamější soudruh Honeckerem, a v nynějších časech úspěšně sjednocený s kanceláží Merkelovou, jejíž ale další kariéra teď oprávněně visí nad brzkou volbou a voliči s dosud čerstvou

pamětí o úsilí této kancelářky s otevřenou náručí vítat milion mohamedánských uprchlíků.

Kágebácké kádrové pozadí by zpravidla bylo varováním k pořádné opatrnosti. Jenže mnozí z nich v rolích podstatně špiónských měli příležitost nahlédnout do života západních společností a seznamovat se s realitou takového světa. Bělost ale budí zachovává, což jakoby zcela nečinil bývalý prezident George W. Bush svým známým ujištěním, že pohledl Putinovými do očí a uvěřil mu.

V roce 2012 Mitt Romney, bývalý guvernér pokrokového státu Massachusetts, usiloval vystádnit Obamu z Bílého domu a málem se mu to povedlo. V první televizní debatě na otázku o největším nebezpečí tehdejší současnosti, Romney ukázal směrem k Rusku, což vyvolalo bujarý posměch ušlechtilých odborníků na záležitosti komunistické a postkomunistické.

Krátce poté jsem plul po Černém moři podél Gruzie se zastávkou v Soči a poté na Krymu, končící tehdy ještě ukrajinské - cizího státu, leč po dlouhé době nejednoho století majetek to ruský, sovětský, k němuž posléze bez výstřelu došlo. Zřetelné projevy ukrajinského nacionalismu nám zřetelně uvízly v paměti ze Sevastopolu, a nejen tam.

Na rozdíl od svého předchůdce G.W. Busha prezidentský následovník Obama přílišnou věrností vůči Kremlu neopíjval. Nebyla to jen anexa Krymu, ale i podpora proruských živlů ve východní části Ukrajiny, nejistota v baltských republikách a značně též ruské počínání v Sýrii: Putinova aliance s režimem Bašar al-Assada, malý zájem podílet se na kampani proti ISIS. Větším se zdál být ruský zájem na zbudování letecké základny v místě Lattakia a ruské vojenské přítomnosti ve Středozemí, zcela první v nynějších posovětské éře.

Rusko-americká situace se notně zhoršila zásluhou výsledku prezidentských voleb v listopadu 2016. Nikdo nepochoval o samozřejmě vítězství Hillary Clintonové, však byly připraveny oslavy se šampaňskými a rachetjemi ve velkém množství. A pak se stalo, co se stalo - velice trapné fiasko se uskutečnilo, tantrum neboli notný vztek, vyvěřel. Dřív platila tradice gentlemanského přiznání vlastní porážky a jakési přece jen pográtulování vítězi. S podporou naprosté většiny mediálních zdrojů došlo k hledání příčin fiasko nikoliv ve vlastních řadách. Porážku zavinil vítěz, jak se dalo, věru muselo, předpokládá: Rusko, konkrétně Putin, volby podváděl, zmanipuloval. Důkladná to obvinění, pro něž žalobci ale nejsou schopni dodat potřebný důkaz. Kongresmani, jako například černošský Lewis ze státu Georgia, trvá na svém přesvědčení s důrazem, že věří - I believe - že to tak je, taková je pravda. A kdo by nevěřil, je rasista, finito. Nejedna a zejména nejedna žaloba

kyně jako kalifornská kongresmanka Maxine Waters je v tažení zahájit proces tzv. impeachment, jediný ústavou přípustný nástroj, jak odstranit prezidenta z úřadu. Dosud se to nikdy nestalo.

Rovněž se v Putinových kruzích nevytvořil nijak příznivý vztah k západním hodnotám, natož těm demokratickým. Putin se zdá být v Rusku idealizován jako šampion křesťanství a morálky, v kontrastu k sekularismu současného liberálního Západu.

Pro Putina to jeho náhlé „křesťanství“ ovšem znamená sympatie pro ruskou církev ortodoxní, už v minulosti domínované preláty, kteří ve skutečnosti byli důstojníci KGB. (Cathy Young, výtečná znalkyně ruského křesťanství, ve svém textu „False Friend“, The Weekly Standard, 23.1.2017, se zmínjuje o výsledku průzkumu, podle něhož 37% Republikánů pozitivně hodnotí Putinovo počínání jako potenciálního spojení proti radikálního islamismu.)

Trump rovněž neváhá tvrdit, že Rusko pro USA není tím hlavním nepřitelem (our number one geopolitical foe). Reagan svého času nabídl ruku ke spolupráci s Gorbačovem, a ono to fungovalo. Trump neprohraje tím, že nabídnutím ruky. Putin se nesnaží Ameriku nebo Evropu dobýt a zničit. Jemu jde o zájmy Ruska - jejího práva být velkou mocí a být příslušně respektováno. Krym patřil Rusku od času Kateřiny Veliké v osmáctém století. Americké elity stále velebí F.D. Rooseveltovo dvacáté století. Je snad naším cílem nepřítelství s Ruskem a Studená válka č. 2 naší novou realitou?

Co vlastně povznášá Putina do výšin nad ostatní velikány 21. století? Takovou otázku vznášej konzervativní a několikánásobně neúspěšný prezidentský kandidát Pat Buchanan ve svém esejí „Je Putin mimořádným státníkem naší doby“ (Townhall, 31. března 2017). Když se v zimě 1999-2000 Putin dostal k moci, jeho země, rozkrájená kleptokratickými elitami, byla v bankrotu. A stejně jako Atatürk v Turecku ve dvacátých letech Putin probudil Rusko k životu a voliči mu přisuzují záchranu státu. Spojil se s tradicionalisty, nacionalisty, populisty. Miliony Evropanů si přejí znovuzřízení své národní identity, odejmout ji oně nadnárodní Evropské unii. Putin rovněž odmítá pokrokový morální relativismus západních elit, které odhodily své křesťanské kořeny a daly přednost sekularismu a hedonismu. Stal se symbolem národní suverenity v bitvě s globalismem, což vypadá, že se stane velkým utkáním našich časů.

Nic tedy jakoby nezbylo z aktuální váhy někdejšího marxismu-leninismu. K představě takové utěchy potřebujeme ještě jednu vizi, již by ovšem byl permanentní zánik současného mohamedánského fanatismu. ■

ZABUDNUTÉ HVIEZDY OPERNÉHO SVĚTA

ze str. 10

ho M. Szakmáry už po polroku nemala, nemohla vystupovat na

dalších ponuknutých koncertoch. Magda Szakmáry bola prvou umelkyňou zo Slovenska, ktorej sa dostalo takejto príležitosti a hlavne prvý záznam jej klavírnej hry na gramofónove platne. V Košiciach, Bratislave či v Prahe sa v tom čase hudobné programy vysielali na "živo" - vo forme verejného vystúpenia. V Košiciach sa zoznámila s vtedajším riaditeľom rozhlasu a súčasne i dirigentom Bedřichom Holečkem. Ten o ponúkaný klavírny program nemal záujem. Chýbali mu viac špeciálne čísla, takže mu predložila svoj piesňový a operný repertoár. Raz je však Holeček povedal - zaspievajte Mařenku alebo Libušu. Nevadí, keď neviete po česky, ja vás naučím. A tak spievala Smetanu i Dvořáka. Holeček bol nadšený a povedal - nikto nevie tak krásne zaspievať Mařenkinu áriu ako vy.

V Čechách často účinkovala v pražskom hudobnom vysielaní rozhlasu Radiojournal. Spolupracovala s dirigentom O. Jeremiášom, s klavíristom a dirigentom G. Schickom či L. Müllerom. Za zmienku stojí Szakmáryovej účinkovanie v berlínskom rozhlasu v r. 1933. Predviedla tam piesne slovenských skladateľov A. Moyzesa, E. Suchoňa, M. Schneidra-Trnavského v nemčine. Program bol tiež odvysielaný do USA, veľmi sa im páčil, len malý poznámku: škoda, že piesne nespievala po slovensky. Zrejme išlo o úspešné vystúpenie, nakoľko dostala ďalšie pozvanie.

V roku 1930 bola Magda Szakmáry pozvaná manažerom Nového nemeckého divadla v Prahe (neskôr Smetanovo, dnes Státni opera), aby sa predstavila umeleckému šéfovi a dirigentovi Georgovi Széllovi. Skončilo to 5 ročným pôsobením v tomto divadle, kde sa prvýkrát predstavila pražskému publiku v dvojlohe vo Wagnerovej opere Tannhäuser. Nastala tak nová kapitola v živote Magdy Szakmáry. ■ FOTO WIKIPEDIA

POKRAČOVÁNÍ

NOVÝ DOMOV
647.770
1713

vera.toronto@gmail.com

www.masaryktown.ca

Hledáte radu či pomoc? Rutlant & Ježek jsou tady... (1)

Posledních několik let (zejména od účinnosti nového zákona o státním občanství – č. 186/2013 Sb.) se pražská advokátní kancelář Rutlant Ježek zaměřuje na zastupování klientů žijících v zahraničí (krajane), kteří mají české předky a usilují o získání českého státního občanství.

Jelikož má za sebou již mnoho úspěšných prohlášení o občanství, a nejvíce klientů pochází ze států Jižní, Střední a Severní Ameriky, nabídla nám zodpověď otázku, které naše čtenáře v této souvislosti zajímají.

1. Čím začít v případě, že se rozhodnu pro návrat do staré domoviny?

Prvním krokem bude určení, zda má krajan žijící v cizině nárok na české občanství, nebo nikoli. To jsme schopni určit na základě

některých zlomových skutečností během života krajana a jeho předků (např. datum a místo narození, uzavření manželství atd.). Následuje fáze shromažďování dokumentů důležitých pro získání českého občanství a v tento okamžik záleží na tom, jakým způsobem naši krajané české nebo československé státní občanství pozbyli, pokud jej vůbec pozbyli. Existuje totiž kategorie osob, které pozbyly české občanství v důsledku nabytí cizího státního občanství na vlastní žádost (tzv. naturalizací), jinou kategorií tvoří osoby narozené v zahraničí českým rodičům, a podle toho, do které kategorie krajané spadají, se určí i typ žádosti, který podají, aby získali osvědčení o českém občanství nebo listinu o nabytí státního občanství České republiky. Prvním krokem tedy je určení samotného typu říze-

ní, podle něhož se bude postupovat. I když během první fáze šetření dospějeme k závěru, že krajan nemá nárok na české státní občanství, není vše ztraceno, neboť existuje i možnost získat trvalý pobyt v České republice na základě potvrzení o příslušnosti ke krajané komunitě. Tuto možnost hojně využívají krajané, kteří uvažují o tom, že se v budoucnu do Čech trvale přestěhují.

2. Bez kterých dokladů nemohu svůj záměr uskutečnit?

Vezmeme-li to od konce a zaměříme-li se na české občanství, tak cílem žadatele bývá získání českého dokladu totožnosti (např. cestovního pasu). Pro jeho vystavení potřebuje žadatel listinu o nabytí českého státního občanství či osvědčení o občanství, dále český rodný list, eventuálně oddací list. Než krajan získá

listinu o nabytí občanství nebo osvědčení, musí příslušnému matričnímu úřadu v České republice doložit zejména matriční doklady týkající se osoby žadatele a českých předků (rodný list, oddací list, doklad o rozvodu manželství), ale i další důležité dokumenty, které měly vliv na státní občanství, jako například naturalizační listina. Všechny oficiální dokumenty z ciziny musí být náležitě legalizovány ve státě původu (např. v USA k tomu slouží apostille, v Kanadě superlegalizace) a opatřeny úředně ověřeným překladem do českého jazyka. Po vystavení listiny či osvědčení o českém občanství matričním úřadem se vyřizuje zápis narození a smrti, ve složitějších případech i zápis rozvodu. České úřady pečlivě evidují narození, smrti i rozvody českých občanů, byť k nim došlo v cizině a dokonce i v době, kdy krajan ještě českým občanem technicky vzato nebyl, a bez českých matričních dokladů není možné získat české doklady totožnosti (cestovní pas, občanský průkaz). ■

POKRAČOVÁNÍ

JOB OPPORTUNITY

We are looking to hire a maintenance person for our upscale apartment building in Scarborough. The candidate must be experienced in basic plumbing, electrical and carpentry repairs, plastering, ceramic tiles replacement, vinyl floor tiles installation, etc. Responsibilities will include repairs in occupied apartments as well as preparing vacant units for new tenants. The job offers competitive salary, excellent working environment in our very clean and quiet, mostly senior citizen, building. Interested individuals should send their updated resumes to

livingston45@rogers.com

Question about this job should be directed to
Arlene (416)264-2266

☐ KŘÍŽOVKA PRO VOLNOU CHVÍLI

Alfred Hitchcock: Sňatek je jediný trest na doživotí, při němž může být poskytnuta milost... (tajenka)									
Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock
Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock
Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock
Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock
Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock
Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock
Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock
Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock
Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock	Alfred Hitchcock

VYLUŠTĚNÍ KŘÍŽOVKY V TOMTO ČÍSLE:

Alfred Hitchcock: Sňatek je jediný trest na doživotí, při němž může být poskytnuta milost... (tajenka)

TAJENKA: 1. Na základě 2. špatného 3. chování

STRÁNKY JSOU ARCHIVOVÁNY
NÁRODNÍ KNIHOVNOU ČR

Pomůcka: akryl, osír, rás, stěr	Středověký zbrojnoš	Rýnské čluny	Rozvoj	Název hlásky	Nahý lidský model	Moravské město	Oznámiti úřadům	Haluz
Euroasijské pohoří						Uhlovodany (zkratka)		
1. díl tajenky						Indiáni		
Severské mužské jméno				Pípat				
Ret				Rusky kluzšíř	Nabídnutí Biologicky účinná látky			
	Staro- egyptský bůh	Roztavená hmota				Nerv (kníže)		
		3. díl tajenky				Důvěrně oslovovat		
Přidati chuti							2. díl tajenky	Nervový otřes
Polské lázně						Zvuk lokomotivy		
						Zvukař (slang)		
Římských 4			Papoušek					
			Bývalá zkratka Slovenska					
Etiopský kníže				Užkonosá opice				
				Ukazovací zájmeno				
Vědecký ústav								Nízký skot
Sůl kyseliny sírové						Naše býv. police		
						Belgické lázně		
Alfred Hitchcock:					Lesnická prostorová míra			
Sňatek je jediný trest na doživotí, při němž může být poskytnuta milost ... (tajenka).					Pigmentová skvrna			
					Jugoslávská dutá míra			

UŽITEČNÉ ADRESY

VELVYSLANECTVÍ ČR v KANADĚ
Velvyslanec PAVEL HRNČÍŘ
251 Cooper St., Ottawa
ON K2P 0G2
Tel: (613) 562 3875
Fax: (613) 562 3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz
Web: www.mzv.cz/ottawa

VELVYSLANECTVÍ SR v KANADĚ
Velvyslanec ANDREJ DROBA
50 Rideau Terrace, Ottawa
ON K1M 2A1
Po-Št 8-16.15 h., Pia 8-15.00 h.
Tel: +1(613)749 4442 ex. 101
Email: andrea.dankaninova@mzv.sk

GEN. KONZULÁT ČR v TORONTU
Generální konzul IVAN POČUCH
2 Bloor St. W. suite 1500, Toronto
ON M4W 3E2
Po Út Čt Pá 9.00-12.00
Tel: +1(416) 972 1476
Fax: +1(416) 972 6991
Email: toronto@embassy.mzv.cz
Nouzové linky: +1 (647) 282 8119
+1 (647) 406 9221
Web: www.mzv.cz/toronto

HONOR. GK ČR CALGARY
Hon. konzul JERRY JELÍNEK
Suite 303-6707 Elbow Drive SW, T2V0E5
Calgary
ST 14.00 - 18.00
Tel: +1403/269 4924, 269 6090
Fax: +1403/259 4533
Email: Calgary@honorary.mzv.cz
jelinek@terramanagement.com
Konz.působnost obvodu: prov. AB
Časový posun: - 8 hod

HONORÁRNÍ KONZ. ČR MONTREAL
Hon. konzul HYNEK ŽIKOVSKÝ
2020 2020 Bld. Robert-Bourassa,
Suite 1920, H3A 2A5 Montréal, Québec
PÁ 10.00 - 12.30 předem dohodnout
Tel: 1(514)316 4383
Email: montreal@honorary.mzv.cz
Konzulární působnost: prov. Québec
Časový posun: -6 hod

HONORÁRNÍ KONZ. ČR VANCOUVER
Hon. konzul a ved. úřadu:
KAREL VEČEŘA GALLAND
Suite 1700- 200 Granville Street, Vancouver,
BC, V6C 1S4
PÁ 13.00 - 15.00 předem dohodnout
Telefon: 1(514)316 4383
Fax: 1(604)662 4544
E-mail: kgalland@ecofluid.com
Konzulární působnost: provincie Britská

Kolumbie kromě Vancouver Island
Časový posun: -9 hod

VELVYSL. KANADY v PRAZE
Ve strunách 95/2, 160 00 Praha 6
Tel: (+420)272 101 800
Fax: (+420)272 101 890
Email: canada@canada.cz
Web: www.canada.cz

ČSSK v KANADĚ
PO Box 564, 3044 Bloor St. W.
Toronto ON M8X 2Y8
Tel: (416) 925 2241
Fax: (416) 925 1940
Porady a ověřování dokladů:
Email: ustredi@cssk.ca
toronto@cssk.ca,
Web: www.cssk.ca
Torontská pobočka (416)762 6846

ŘÍMSKO-KATOLICKÝ KOSTEL
S.V. VÁCLAVA
P. ThLic. Mgr. TOMÁŠ KÁNA Th.D.
496 Gladstone Av., Toronto ON
M6H 3H9
Tel: (416)532 5272
Fax: (416)516 5311
Email: t.kana@seznam.cz
Web: www.katolik.ca

SLOV. EV. KOSTOL SV. PAVLA
Rev. LADISLAV KOZÁK
1424 Davenport Rd., Toronto
ON M6H 2H8
Tel: (416) 658 9793
Email: lpkozak@sympatico.ca

RÍM. KAT. KOSTOL SV. CYRILA
A METODA, farář JOZEF VAŇO
5255 Thornwood Dr., Mississauga
ON L4Z 3J3.
Tel: (905) 712 1200
Fax: (905) 712 0974

DEPT. OF SLAVIC LANGUAGES
UNIVERSITY OF TORONTO
Alumni Hall, 121 St. Joseph St.,
Room 405, Toronto, ON M5S 1J4
Associate prof. Veronika Ambros
Tel: (416) 926 1300 ext. 3200
Email: veronika.ambros@utoronto.ca

CZECH EVENTS NETWORK
PRO KANADU, USA & MEXIKO
Řídí LUBOMÍR NOVOTNÝ
909 Bay Street, Suite 1006
Toronto, Ontario M5S 3G2
Tel/Fax: (416)929 3432
Email: novotny@gmail.com
www.czechevents.net

HONORÁRNÍ KONZULÁT VE VICTORII OD 1. DUBNA 2017

Honorární konzulát ČR ve Victorii zahájil svou
činnost 1. dubna 2017, jeho působnost je na
území Vancouver Island.
Honorární konzul ČR JIM H. REED
(obchod a ekonomické vztahy)
2555 Cotswold Road
Victoria, BC, V8R 3S3
Telefon: 1(250)360-7418
E-mail: jim.synachor@gmail.com
schůzka pouze na základě objednání

Hon. vicekonzulka ČR LENKA STORZER
(konzulární agenda a pomoc občanům ČR)
1652 Mountbatten Place
Victoria, BC V8S 5J9
Telefon: 1(250)888 1974
E-mail: victoria@honorary.mzv.cz
ST první v měsíci 12:00 - 15:00 h.
na základě objednání (mailem, telefonicky),
v případě nutné záležitosti je možné domluvit
schůzku i na jiný termín.

NEW HOMELAND – CZECH AND SLOVAK (EVERY THIRD WEEK)

vydává Masaryk Memorial Institute, Inc., 450 Scarborough Golf Club Rd.,
Toronto, ON M1G 1H1. Řídí tiskový výbor MMI.
Archiv na webu www.masaryktown.ca

Redakce si vyhrazuje právo příspěvek zkrátit, redakčně upravit a rozhodnout o jeho
event. nezařazení. Z předplatného nevyplývá předplatiteli nárok na umístění jeho
článku v novinách. ■ Anonymy neotiskujeme. ■ Předplatné se automaticky prodlužuje,
není-li odběratelem písemně zrušeno.
Názory prezentované v uveřejněných příspěvcích nemusí vyjadřovat stanovisko redakce
ani vydavatele, MMI. Nevyžádané rukopisy a fotografie redakce nevrací. ■ Redakce
neposkytuje žádné informace o autorech.

Redakční rada: Barbara Sherriffová (konzultantka jazyka anglického), Jiří Grosman a
Miloš Krajný (Toronto), Josef Skála a Jiří Adler (Vancouver), Alena Martinů (Montreal),
Eva Fírllová (konzultantka jazyka českého, Sudbury).

Masarykův ústav (MMI) je nevýdělečná (not profit) organizace. Jejím posláním je
udržovat české a slovenské kulturní tradice a obohacovat tak život kanadské veřejnosti.
■ Kancelář Iva Ječmenová tel: (416)439-4354 (UT, ST, CT 9.00-16.00), office@
masaryktown.ca ■ Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 USD, ostatní \$
110 US. Šeky zasílejte laskavě na adresu ND nebo MMI. Ceny inzerátů sdělíme na
požádání.

Tyto noviny byly vybrány Národní knihovnou ČR jako kvalitní zdroj, který by měl být uchován
do budoucna a stát se součástí českého kulturního dědictví. Stránky jsou archivovány
několikrát ročně a jejich záznam je součástí České národní bibliografie a katalogu NK ČR.

■ Šéfredaktorka a grafická úprava Věra Kohoutová Mobil (647)770 1713
Pište vera.toronto@gmail.com

**MMI JE NOSITELEM MASARYKOVY CENY UDĚLENÉ ČSSK
V KANADĚ V ROCE 2007 & LAUREÁTEM CENY MZV ČR GRATIAS
AGIT Z ROKU 2014**

Předplatné novin odešlete
na tuto poštovní adresu:

Roční předplatné:
Kanada \$ 61 CAD
USA \$ 83 USD
ostatní \$110 USD

MMI NOVY DOMOV
450B Scarborough Golf Club
Rd. Toronto ON
M1G 3V7 CANADA

Tel: (647)770 1713

V ČESKÉ REPUBLICCE:
Komerční banka, a.s.,
Spálená 51, 11212 Praha 1
Účet: Masaryk M.I. Canada
Číslo účtu: 400 144-011/0100

NOVÝ DOMOV - OBJEDNÁVKA PŘEDPLATNÉHO

O Věk do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Nový odběratel O do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Předplatné Nového domova \$ .....

Dar tiskovému fondu MMI \$ ..... Přikládám šek na \$ .....

Jméno a příjmení .....

Adresa .....

Poštovní kód ..... Telefon .....

Email .....

Šek zašlete laskavě na adresu:
MMI Nový domov, 450B Scarborough Golf Club Road, Toronto, ON,
M1G 3V7

Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 USD, ostatní \$ 110 USD.
Za laskavé dary dárcům předem upřímně děkujeme.
Info redakce: vera.toronto@gmail.com, tel. (647)770-1713
office MMI: office@masaryktown.ca, tel. (416)439-4354

UNIGLOBE
Enterprise Travel

MEMBER OF: IATA TICOCA CTA
1810380

blanka@premieregroup.com
dianab@premieregroup.com

Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.)
Toronto

INTERNATIONAL TRAVEL

**Travel with confidence,
Travel with us!**

Your next vacation is waiting for you Building memories, one vacation at the time...
Call us today and let us help you with your next vacation planning. We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoons packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip.

Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation.

We are looking forward to making your next trip a memorable one, so CONTACT US TODAY and you can get packing!

Air Canada Rouge has introduced flights to Prague, Budapest, Kosice, etc.
Reminder: As of March 15, 2016 the eTA (Electronic Travel Authorization) is in effect for visitors to Canada. Please visit: www.canada.ca/eta

Our address: 600 Sherbourne St., Suite # 301, Toronto Ontario
(across the street of Sherbourne Subway Station)
Very convenient location with subway access or parking behind the building

Please call us: (416)922-7775 or 1-877-922-8775
cell: (416)939-6118

Email to: agatha@intertravel.ca or intertravel@rogers.com
Follow us of Facebook: www.facebook.com/intltravel
Website: www.intertravel.ca

**TRAVEL WITH CONFIDENCE,
TRAVEL WITH US!**

TICO Registration # 50016556

Prague Restaurant & Cafe in Park

Nabízíme tradiční českou kuchyni, připravíme party, rodinná a přátelská setkání, meetingy, svatební hostiny, narozeniny, taneční zábavy

Rezervace & info:
mariana@praguerestaurant.ca **416.289.0283**

Pondělí / Monday	zavřeno / closed	
Úterý / Tuesday	17.00 - 21.00	
Středa / Wednesday	17.00 - 22.00	FB: Prague Restaurant, Toronto
Čtvrtek až Sobota	12.00 - 22.00	Instagram: PragueRestaurant
Thursday to Saturday		WebSite: praguerestaurant.ca
Neděle / Sunday	12.00 - 21.00	

PRAGUE RESTAURANT & CAFE

450 Scarborough Golf Club Road Toronto, Ontario M1G 1H1

Betlémské nám. 6, 110 00 Prague 1
Czech Republic

t: +420 226 236 600

RUTLAND JEZEK
LAW OFFICE

e: mrutland@rutlandjezek.com
www.rutlandjezek.com

• Comprehensive legal services for Czech expats globally • real estate • immigration • citizenship • inheritance • company law

České knihy, filmy, hudba, křížovky...

Nabízíme stovky knih a CD za bůra a ještě méně.

1-877-287-1015
www.czech-books.com
mail@czech-books.com
1652 Mountbatten Pl, Victoria, BC V8S 5J9, Canada

Because reading keeps your mind in Czech

Právnícká kancelář
MARTIN ZATOVKANUK

1984 Yonge St, Toronto
647-669-4369

■ martin@zlegal.ca
■ angličtina ■ čeština ■ francouzština

